

Kovoje už Lietuvos laisvę

Patarimų daug, o išvadų nėra

Gegužės 2d. laidoje Laisvojoje Lietuvoje p. J. Kadagys pasakė daug karštos tiesos Kubą liečiančiais klausimais, tik galia, kad nepasidūlė aiškiai, kas būtų darytina šioje padėtyje. Skelbti karą? Reikia nepamiršti, kad karas yra paskutinioji priemonė tarptautiniams ginčams spręsti ir šiek tiek naujausias, ką galėtų reikėti karas naudojant atominius ginklus, visiškai logiškas yra prezidento Kennedey susilaikymas nuo jo. Toli neieškant pavyzdžių, kas būtų darytina, atrodo jie yra taip ryškiai kas dien rodomi pačių komunistų... Jie niekur neina į atvirą karą, bet skina laimėjimus kitomis priemonėmis...

Iš kitos pusės, būtų klaidinga visą Kubos krizę suversti ant prezidento Kennedey pečių. Už visą Kubos fiasko jeigu ne tiek pat, tai dar daugiau yra atsakingas buvęs prezidentas p. Eisenhoweris. Jeigu ponas Eisenhoweris nežinojo kas dedasi už 90 mylių nuo Amerikos krantų, jeigu nežinojo, kad ten ruošia sau lizdą komunizmas, kodėl tad nereagavo laiku, pačioje pradžioje? Žinoma, jei golfas rūpė jo labiau, nei krašto saugumas, tada kitas reikalas... Atrodo, kad prez. Eisenhoweris gerai žinojo kas dedasi Kuboje, bet per daug pasitikėjo dolerio galia. Susidaro toks išpūdis, kad buvo galvota, - davėm Batistai maišiuok dolerių ir tas klausė mūsų, - duosime ir Castrui ir tas klausys... Pamištas buvo tik vienas mažiukas skirtumas: Batista buvo avantiūristas ir savanaudis, o Castro turi gerą ar blogą - idėją. Pasirodo, gali nupirkti gengsterį, kad jis tylėtų, bet tikėjimą papirkti ne taip jau lengva. Visas blogumas ir yra su mūsų politika, kad mes galvoje gal visus papirkti, bemėtydami dolerius ir bešvaistydami pašalpas. Komunistai pinigų neturi, bet turi tikėjimą, kad pavergę visą pasaulį galės susigrąbti visus pinigus ir... gerai pagyventi.

Vienas gal pats liūdniausias vaizdas šių dienų Amerikos politikoje

Jeigu priešistoriniais amžiais urvino žmogaus gyvenimas, lygiai kaip jis pats, mažai kuo skyrėsi nuo jo kaimyno, tai šiandien, atvirksčiai priešingybės tokios didelės, kad net mintimis yra neįmanoma jas perlpti.

Vienas žmogus, kaip pasakų ragana apžergus šluotą, skrai do kažkur tarp žemės ir mėnulio. Ji tenai išskėlė kitas žmogus, kurio smegenų galybė nematomą atomą pavertė į neišsėmiamą energiją, padarė vėjo šlammėjimą girdimą, ir upės tekėjimą matomą dieną ir naktį už tūkstančių mylių, tarp neišpasakytų miesto triukšmo ir akis graužiančių dūmų ir dulkių. Žmogui užtenka pasukti jungtuko, net nepasikėlus iš minkšto ir patogaus fotelio.

O tuo pačiu metu kur nors teismo salėje, psichiatro kabinete ar taip vadinamo social worker office sėdi kitas žmogus, biologijos mokslo priškirtas tai pačiai gyvūnų kategorijai kaip Einšteinas, Fermi ir kiti, bet jis žiūri į sieną, kaip į baltą paklodę ir į visus klausimus atsako tuo pačiu vienodu truktelėjimu pečiais ir nerūpestingu bei nedraugišku "aš nežinau". Šis žmogus nustebtų sužinojęs, jog yra dar kita Kinija, nei kiniečių apgyvendintas didmiesčio kvartalas, kur praeitą savaitę, būdamas visiškai blavus jis išdaužė tuziną langų ir dabar nežino, kodėl taip padarė... Gal iš pykčio, gal pramogai, o gal tik iš paprasto nuobodumo.

Jisai, galbūt, yra aplinkos auka, kaip dabar dažnai mėgstama išsireiškinti, amžinai maištaujanti, amžinai ardanti nustatytą gyvenimo tvarką, nes gyvenimas šiai "aplinkos aukai" yra per daug komplikuotas dalykas. O visai netoliese, šešėlyje didingo dangoraižio, kurį žmogaus protas išskėlė ligi debesų tik ant plieno ir stiklo kojų, guli dar kitas žmogus, bet jau daugiau panašus į nesveiką šliužą, nei į savo išdidių giminaitį homo. Šalia jo numesta tuščia bonka vyno, kurį jis paskutinėmis jėgomis taip godžiai išgėrė.

Bet pamirškime apie mūsų amžiaus daugiavaldžio žmogaus proto skirtumus ir trumpai valandėlei pažvelkime į jo sielą. Pažvelkime į ją pamiršę Dostojevski, Freudą ir kitus išminčius, o pasiėmę į rankas tik paprastą kasdieninį laikraštį, visiems prieinamą už septynių centus...

yra tas, kad ji vesdama savo politika jau iš anksto oponentui paskelbia kad... karo bijo! Tada politinis lošimas jau pralaimėtas jo net nepradėjus. Nikita daro kitaip, - jis tikrai karo labai bijo, bet išdidžiai jis kalba apie sutriuškinimą Amerikos imperialistų, apie panaudojimą atominių bombų ir tt.

Amerikoje jau yra išugdyta nemaža baimė atominiams karui. Tas para ližuoja jos veiksmus. Reikia tik kad Chruščiovas atsuktų kad ir tuščia patrankos vamzdį į Amerikos pusę ir čia visi vyrai sulėks į žabus... Taip atsitiko Vengrijos sukilimo me

tu, taip atsitiko Poznanės sukilimo metu, taip atsitiko ir Kubos avantiūroje.

Pagaliau reikia mums išsigydyti nuo turėtų iliuzijų, kad Amerika kada nors pasiryš ginti kieno nors laisvę... Ne. Amerika jau nebepasie

nojo idealizmo ir, atrodo, nebepasie ryžto vykdyti didesnius uždavinius, ji tik blusinėjasi po komunizmo sukeltus sukurius (Laosas, Vietnamas) neturėdama nei plano, nei didelio noro ką nors ten padaryti...

Mūsų viltis tėvynės prisikėlimui gali ateiti tik iš Prancūzijos-Vokietijos politinių planų. Jie yra Europoje. Jie ryškiau junta komunizmo baimę ir jie turi dar nesuvestų sąskaitų su senu grobiku. Padėkime savo mažiukes politines korteles ant jų stalo ir laukime - ateis laikas kada ir mes būsime naudingi jų didžiajame lošime. Pasaulio laisvę ne Ame-

Lietuvių Fondo Tarybos ir Valdybos dalis. Iš kairės į dešinę: (sėdi) B. Babrauskas, A. Rugytė, Tarybos pirmininkas Dr. A. Razma, Valdybos pirmininkas T. Blinstrubas, S. Rauckinas, J. Vaičekonis.

Stovi - Dr. G. Balukas, Dr. F. Kaunas, J. Švedas, Z. Dailidka ir A. Kreiva.

Gegužės 18d. įvyksta Lietuvių Fondo narių susirinkimas, kuris bus Jaunimo Namuose. Mūsų nuoširdūs linkėjimai Lietuvių Fondui augti ir stiprėti!

Žmogus tarp debesų ir bedugnės

Ir štai viename iš tokių laikraščiu antrame puslapyje aš perskaičiau šaltą, bet vaizdžią, korespondenciją, kaip vienas sūnus plaktuku užmušė savo motiną, nes jina jam tą vakarą neleido žiūrėti jo mėgiamos televizijos programos. Suimtas ir vėliau tardomas policijos, 150 svarų jaunuolis neparodė jokio susijaudinimo. Kodėl jis taip nekentė savo motinos? Ar jina jam buvo tokia žiauri ir neteisinga, kad net jos pralietas kraujas jo nejaudino? O ne, jis to negalėtų pasakyti, prisipažįsta jaunuolis. Ji sunkiai dirbo: dienomis fabrike, vakarais namuose, kad padėjus tėvui išauginti ir išmokslinti jį ir dar kitą brolių. Kaimynų žodžiais, ji buvo maloni ir nuoširdi moteriškė, vargstanti dėl savo vaikų geresnio rytojaus. Ir štai vienas sūnus negailėstingai ją užmušė, lyg įkyriamuse ar uodą, nes negalėjo žiūrėti televizijos!

Bet tame pačiame laikraštyje, skelbimų skyriuje "asmeniškai", radau kitą žinutę smulkaus šrifto ir vos

Jurgis Voldemaras

dviejų eilučių, už kurią kažkas sumokėjo du ar tris dolerius: "ieškau motinos, kuri pametė mane mažą 1922 metais. Ir aš noriu turėti motiną".

Kiekvienas iš mūsų be vargo galėtume savo vaizduotėje apytikriai atstatyti šurpų gyvenimo paveikslą, nes jis neretai kartojasi.

Gimė kūdikis, kurio motina nenorėjo ir nelaukė. Tėvas, greičiausia, buvo nežinomas. Motina keikė dangų, kodėl negimė šuva, nes ji be baimės galėtų išmesti į gatvę po automobiliaus ratais. Bet dabar gimė vargšas vaikelis, kurio verksmą išgirs kaimynai, jai bus gėda, vaikelį reikės maitinti, auginti ir dėl jo daug kognvenime išsižadėti. Ir štai ji suvynioja verkiantį vaiką į nešvarią paklodę ir, bijodama įstatymų, nes kitaip gal būtų ji užsmaugusi, panešėjo keltą mylių ir įdėjo į sašlavų dėžę.

Užvoždama dangtį paliko mažą plyšėlį, kad įeitu truputis oro, bet kad neišlytų žiurkė, nes, Dieve neduok, su sekę galėtų ją apkaltinti žmogžudyste.

Vaiką atrado šiukšlių išvežiotojas, o gal skudurų rinkėjas, pašaukė policiją. Jis užaugo prieglaudoje, ir štai, dabar jau vyras, pasiekęs amžių, kada plaukai jau pradeda žilti arba slinkti. Bet jis puikiai atsimenta, kaip nuo savo pirmųjų vaikystės dienų jis pavydėjo visiems vaikams, kurie turėjo motinas. Kiek kartų, išvydęs į save panašų vaiką myluojamą ir bučiuojamą gražiausios pasaulyje moteriškės, jisai, nesusilaikęs ašarų, pasilėpęs rauduoja: Mama... mama... mama

Dabar, praeiųjų daugeliui metų, jis vis dar galvoja apie savo mamą: kaip ji atrodo? Ar dar ji gyva? Kodėl jina ji pametė?...

Gal jisai serga vėžiu ir žino, jog jo dienos jau suskaitytos. Ir dabar, nors prieš mirtį jisai nori pamatyti motiną, kuri jį pagimdė, kad nors vieną kartą gyvenime galėtų pasakyti -

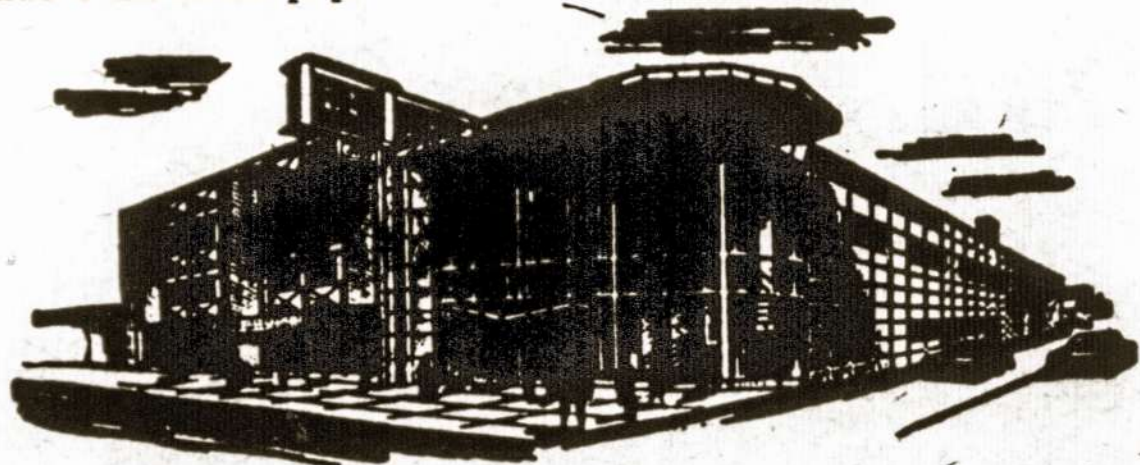
Taupykit ir Skolinkit Pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje - Marquette Parke

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 popiet
Antrd. nuo 9 iki 4 popiet
Trečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 popiet
Penktad. nuo 9 iki 8 popiet
Šeštad. nuo 9 iki 12:30 p. p.

4 1/2% anticipated dividend on investment accounts

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kėmais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

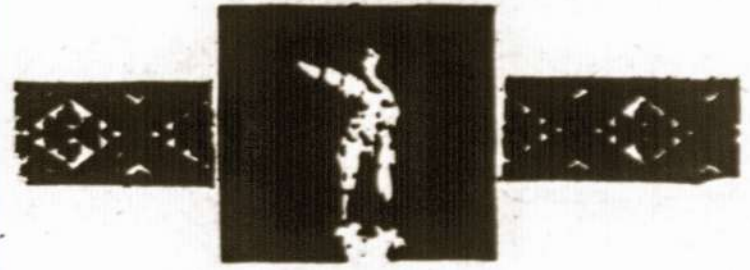
Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje - Marquette Parko apylinkės centre.
Current Dividend up to 4 1/4%

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GROvehill 6-7575

rika gins. Ji tik prisidės (gal), kai reikals iškils, kaip prisidėjo prie visų kitų Europos karų. Aisvinimo kovoms ir pagrindiniam susirėmimui vadovaus Europos tautos - Prancūzija ir Vokietija, nes jos turi dar ryžtą, norą ir tikslą.

R. K. Lazdinis

MINĖJIMAS

Tąsa iš 1 pusl.

Dr. V. PIETARIS, kun. A. MILUKAS, arkvyvsk. J. MATULAITIS-MATULEVIČIUS, Pr. VAICAITIS, Dr. K. GRINIUS ir kiti.

Minėjame, gražiame ir pirmą kartą matytame montaže, šie pažįstami mūsų tautos vyrai prasliko ekrano šviesose, palydėti gerai parinktų jų žodžių ištraukų garse. Tekstą parengė poetė J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, gerai išpildė E. Vilutienė ir A. Gustaitis.

Minėjimu liko visi sužavėti, nes jis spindėjo tikra, nuoširdžia ir pakilia patriotine dvasia. Nebuvo spragų ir nebuvo perkrovimo. Viskas vyko tvarkingai ir skoningai.

Sudarius prezidiumą (žiūr. nuotrauką 3 puslapyje), skaitoma išsami ir įdomiai perteikta paskaita apie Marijampolės gimnaziją (Dr. M. Krauskaitė). Po to dar trumpai kalba Lietuvos Atstovas Vašingtone J. Kajeckas, prof. M. Krikščūnas, Dr. P. Grigaitis, St. Barzdukas ir J. Jasaitis.

Baigus oficialią dalį, gražiai pravesimą Komiteto pirmininko rašytojo J. VAICIŪNO, seka meninė.

- nukelta į 3 puslapį -

"Mama", žinodamas, kad jis tikrai ją turi.

Jo niekadoms neįstengtų suprasti jaunuolis, užmušęs savo motiną dėl televizijos. Lygiai kaip "aplinkos auka" ir didmiesčio vaikata niekad nesupras proto galybės, kuri os jis niekad neturėjo.

Bet ne vien tik vaikų meilė savo gimdytojams kartais, lyg upės, išplaukia į priešingas puses ir niekad nesu sitinka savo begalybėje.

Mums visiems ne kartą teko skaityti laikraščiuose, kaip tėvai marino savo vaiką badu, laikydami priekinę jį prie lovos, kaip verkiantį užmušė kumštėmis, arba kaip jį kankino priarišę rankas prie karšto radiatoriaus. Kas per neapykanta!

Bet štai visai neseniai skaitėm apie devynių metų mergaitę Shirley Ellen Lee ir jos vargšą tėvą, ir skaitydami negalėjome neatsidusti iš pačios širdies gelmių ir nesuškuti: kas per meilė!

Shirley Lee buvo vos septyniolikos mėnesių, kai mirė jos motina. Tėvas, norėdamas kiek galima daugiau laiko pašvesti dukterei, parduavė savo sunkvežimį bizni ir investavo pinigus į namus. Bet kovo 4d. Shirley tragiškai žuvo gaisre, nespė jusi atšvesti savo dešimto gimtadienio, kurio taip laukė.

Duktės mirtis kartu nusinėšė ir tėvo norą gyventi. Jis prisiekė niekad daugiau gyvenime neuždarbiauti, nes pinigai jam pasidarė nebereikalingas. Savo namus, vieną po kito, pradėjo dalinti įvairioms labdaros įstaigoms, sau pasilikdamas sau teisejame pakabinti graudžiai verkiančią lentą: "Šis namas atiduotas mylimos Shirley Ellen Lee atminimui".

Jis paskyrė sumą pinigų našlaičių prieglaudai, kad tenai vaikai kas metai atšvestų jų mylimosios dukters gimtadienį. "Jina taip troško sulaukti savo dešimtą gimtadienį", pareiškė nuliūdęs tėvas laikraštiniame kams.

Bet labdarybė ir graudžios užrašų lentos nesusitėbė tėviškos širdies kraujavimo ir po kelių savaičių jis nusišovė.

Meilė gali būti bekrastė, lygiai kaip ir neapykanta, arba lygiai kaip priešingybė tarp proto galybės ir jos šešėlyje slankiojančių ir apgalėtinų tą patį vardą nešiojančių būtybių.

LAIŠVOJI LIETUVA

FREE LITHUANIA

911 West 32 St. CHICAGO 8, Ill. Tel: FR 6-5416

Entered as Second-Class matter at the post office at Chicago, Ill.
Published bi-weekly on Thursdays
by LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
Leidžia Lietuvos Atgimimo Sąjūdis
Igaliotas leidėjas - V. Kačinskas

Redaktorius - A. J. KAULENAS

Redakcinė Kolegija: V. Kačinskas, B. Navickienė
ir K. Radvila.

GARBĖS LEIDĖJAI: J. Bagdanavičius, St. Jakubickas, dr. K. Liutkus, Br. Macianskis, dr. V. Misiulis,
L. Virbickas

Prenumerata metams \$ 5. Atkiras numeris 20 c.
Subscription per year \$ 5 20 c. per copy

MOTINA

Šiame baisiame pasaulio suirime, kada bolševikinių valstybių valdovai viešai ir įžuliai skelbia neapykantą ir melą, kada jie nori iš pamatų su griauti visa tai, kuo mes tikėjome ir kuo didžiavomės, - TAVO MOTINA, paveikslas išsina dar didesniu ryškumu ir jis toks mielas, savas.

MOTINA, Tu klupėjai ir ties šven tojo lopšeliu, Tu buvai Motina ir didžiam nusikaltėliui. Ir Jūs abi buvot tos pačios sava meile savam kūdikui, nes meilė yra nemari, neišsenkanti ir siekianti daug.

Tu, Motina, išlydėjai į kelionę, tar dama - tu sugrįši, kai audra praeis!

Tu likai audroj ir matei manojo brolio kruvinas kančias, kurios buvo ir Tavo kančiomis. Tu guodei netenkančius kovai jėgų mūsų krašto didvyrius, pati alpama skausmuos. Ir

Tu darei visa tai dėl to, kad Tu esi Motina, kad Tavo širdis kupina meilės vaikams.

Pasaulis šiandien kraujuotas, kaip kraujuota mano tėvynės širdis ir tame skausme Tu, Motina, esi susirūpinusi, kad Tavo vaikai išliktų gyvi.

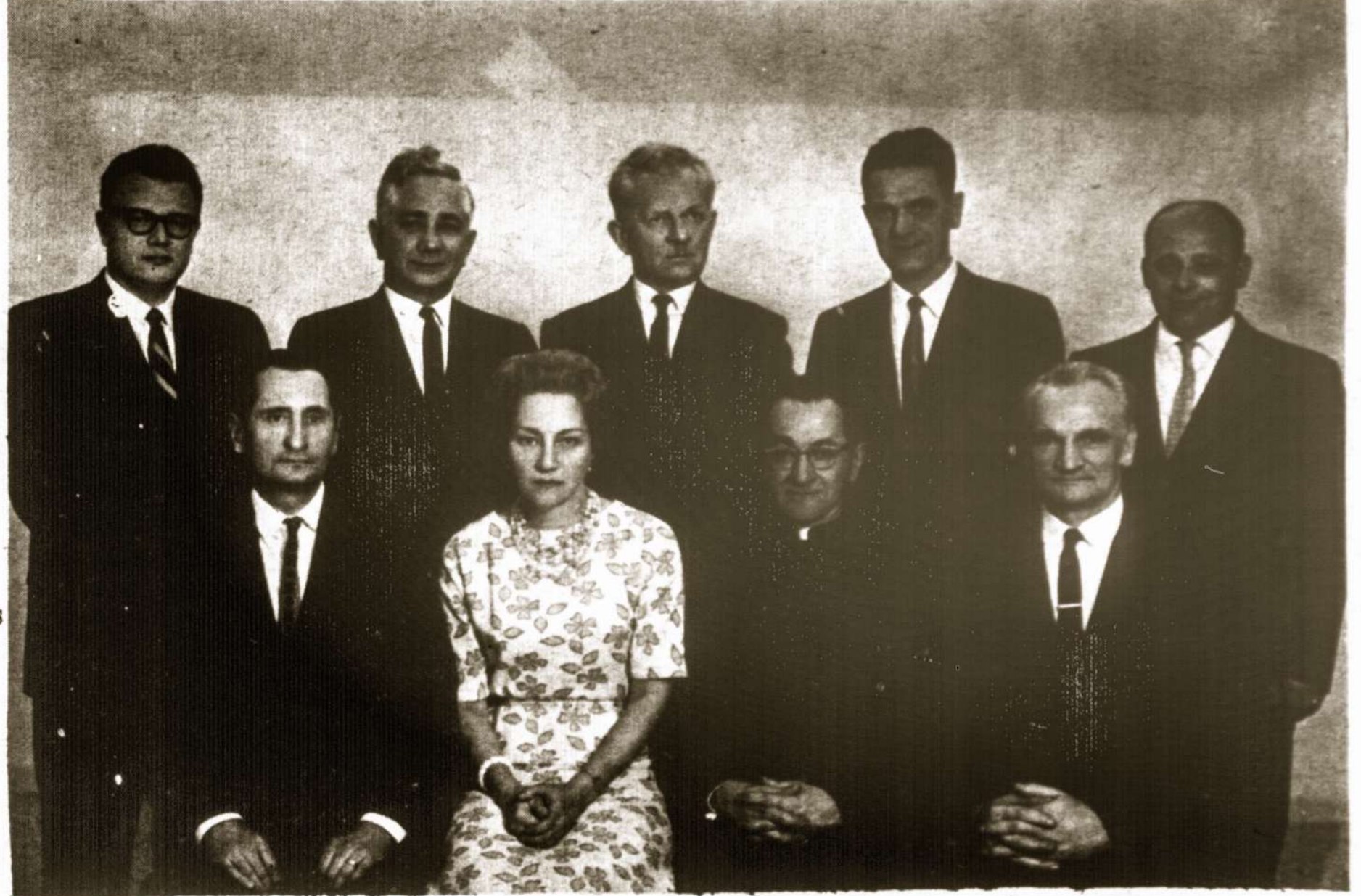
Išlik! Nebuvo pasaulyje jėgos, kuri meilę nugalėtų. Nenugalės jos ir atslenkantieji iš rytų baisūs beširdžiai ir aš Tave savo šurkščia nuo vargo ranka glostau ir raminu, tikėdamas, kad ateis pavasaris, kad Tavo veido nebeplaus ašarų skaudi.

Ir jis ateis, kaip atėjo anais laikais pavasaris ir tada aš Tave pakd siu aukštai... aukštai savose rankose ir visam pasauliui suksiu, -

TU ESI MANO MOTINA!
(J. Br.)

Gražiai parengęs ir pravedęs Marijampolės gimnazijos 100 metų sukakties minėjimą Komitetas: (iš kairės) Komiteto pirmininkas J. VAIČIŪNAS, V. Lapinė, kun. J. Vaišnys SJ, Z. Samuolis. (Stovi) - T. Bukaveckas, V. Paulionis, V. Sirutis, J. Dėdinas ir A. Paliulis.
Foto-V. Noreikos

MARIJAMPOLĖS RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS ŠIMTMEČIO MINEJIMAS

- TAŠA IŠ 2 PUSLAPIO -

Čia nuostabių galingumu ir susidai navimu žavi žiūrovus Čikagos Lietuvių Vyrų Choras, diriguojamas muz. A. KUČIŪNO. Taip sava, miela, lietuviška ir galinga. Taip puikiai šių gražiai skambančių dainų garsai derimasi su visa šio vakaro nuotaika, tartum ne vien choras dainuoja, bet girdi visus... visus. Visus ir čia sa lėje esančius, girdi ir ten tėvynėje pasilikusius sodriai virpinančius orą tėvynę Lietuvai primenančiais mūsų gražių dainų garsais... Brangus dalykas yra daina, nes ji gali kalbėti žymiai giliau į žmogaus širdį, nei

gražiausi žodžiai...

Gal vienintelė disharmonija šioje didingoje patriotinėje nuotaikoje buvo solistės Lilijos Šukytės keistas pasirinkimas padainuoti... svetimų mums operų arijas... Kam? Argi ne turėjome nieko savo?... Tas kiek nuliūdino sukeltą šventišką nuotaiką ir pagalvojai žmogus... ne opera ir jų arijos prikėlė mūsų tautą laisvei, ne jos ją ir išlaikys, savitą, lietuvišką... Kam tad mūsų šventėse jos reikalingos, kada turime tokį didelį pasirinkimą puikiųjų savų dainų!

Ir čia stringa į mintis graudžiai

išdidus momentas, keltas kalbėtojų, kada dvi vyresniosios gimnazijos klasės, vadovaujamos ryžtingo kovotojo už laisvę - gimnazisto K. ALIŠAUSKO (vėliau Lietuvos kariuomenės pulkininkas), išsina į kovos laukus savo tautai laisvės ginti!

Klausai tų gražiai skambančių operos arijų ir galvoji... Ne operų garsai juos išlydėjo šiam didžiam žygiui, bet, greičiausia, - "Kur lygūs laukai"... "Girios kalneliai"...

Neskaitant to mažo solistės neapsižiūrėjimo, - minėjimas puikus! Jis ilgai liks atminty ir jausmuose ir bus gražiu pavyzdžiu, kaip reikia prvesti tautinių švenčių minėjimus!

Garbė Komitetui (Žiūr. nuotrauką 3 pusl.) ir garbė jo pirmininkui rašytojui ir visuomenininkui Jonui Vaičiūnui! Visuomenė jiems taria ačiū!
(a. b.)

Tautų budeliai ieško "kaltininkų"...

Komunistinėje propagandoje yra dvi skirtingos sąvokos: jei rusas, Lietuvos okupantas, šiandien gauda ir šaudo lietuvius ("lengvesniais atvejais tremia į Sibirą) už tai, kad jie kovojo dėl savo krašto laisvės ar da bar dirba laisvinimo darbą - komunistas teisus, jis gali žudyti, kankinti ir tremti.

Jei lietuvis, begindamas savo tėvynę nuo atslenkančio į jo kraštą okupanto, pakėlė ginklą ir susidūrė kovoje ar naikino jo agentus krašto viduje, - jis nusikaltėlis, jis banditas!

Tai tokia yra rusiško komunizmo logika ir jų propagandinis ryksmas tik tuo yra paremtas.

Atsiminkime tik didžiuosius jų nusikaltimus: Katyne virš 10.000 lenkų karininkų iššaudoma Stalino įsakymu. Kodėl? O tik todėl, kad jie buvo ne komunistai, o lenkų patrio-

tai. Tatai komunizmo akimis žiūrint nėra joks nusikaltimas...

Praveniškiuose, Rainiuose, Panevėžyje ir kitur šaudomi lietuviai ne todėl, kad jie buvo kokie vagys ar banditai, bet tik todėl, kad jie buvo Lietuvos patriotai.

Lietuvos Laisvės Kovotojai, kurių žuvo tūkstančiais tėvynės laukuose, juk buvo k a r i a i, beginą savo krašto laisvę nuo rusiško komunistinio imperializmo, bet jie visi buvo šaudomi be jokio teismo ir net jų giminės ir tėvai (jei tokius išaiškindavo) - dingdavo iš namų nežinomam likimui.

Visa tai rusų okupanto akimis nėra nusikaltimas, - komunizmas turi kaž kokią "teisę" ar monopolį žmones žudyti ir vykdyti genocidą.

Bet, jei lietuvis, sutikdamas gink-

luotą priešą besiveržiantį į jo tėvynę, stojo savojo krašto ginti, - jis jau "karo nusikaltėlis". Tatai aiškiai parodo Kuršių trikampyje 1944 metais sumtieji lietuviai ir latviai kariai, po vokiečių kapituliacijos. Jie visi buvo Rygoje pakarti, kaip "tėvynės išdavikai"... (?) Kokios tėvynės Rusijos? Jie rusais niekad nebuvo! Jie gynė savo kraštus nuo rusiško imperializmo.

Tai tokia yra tos rusiškos "tiesos" sąvoka tikrų gyvenimo įvykių šviesoje.

Vadovaudamasis tokia "logika", jau kuris laikas Lietuvos okupantas rusas nerimsta vis "ieškodamas" tokių "nusikaltėlių" prieš jo imperializmą. Jį erzina mūsų veikla užsienio, kuri, reikia pasakyti, vistiek daro nemažos įtakos, nenaudingos

komunizmo melams, juos demaskuoja dama ir veidama viešąją opiniją.

Šiomis dienomis pasirodžiusios brošiūros anglų kalba nieko naujo neinesa, tai yra tik taša tų pačių pas tangu, kokios jau buvo daromos nuo pat 1945 metų. Gal jos įdomios tik tuo, kad į šį judosišką darbą įsijungia Amerikos žydai, duodami savo organizacijų vardus ir pavardes ant galviniams brošiūrų puslapiams.

Trinys, - paprasčiausias bolševikinis melas, "faktai-dokumentai" iškraipyti ir suklastoti, taip kaip to reikia ne New Yorko žydėliui, bet Maskvai.

Jose kalbama, kad vysk. Brizgys padėjęs šaudyti ir naikinti žydus! Čia rusiška propaganda tiesiog nusi movė nuo koto... Styga, atrodo, bus pertempa... Kaip žinome, lietuviška

dvasiškija buvo vienas iš tų šaltinių ir kanalų, kuriais nemažas skaičius žydų (ypač vaikų) buvo išgelbėta nuo jiems nešamos vokiečių nacių mirties.

Toliau tuose "dokumentuose" parcdyta, kad... Saugumo departamento direktoriumi buvęs Reivytiis. Tikrumoje jis niekad nėra buvęs šio departamento direktorium! Kalbama apie kitas nesąmones, esą, laikinoji Lietuvos vyriausybė buvusi "nacių pasta tyti" ir vykdė jų įsakymus ir tt. ir tt Išstisas melo ir šmeižtų reizginys, nebertas didesnio dėmesio.

Jei teisiškai tokie "dokumentai" nei vienam čia Amerikoje esančiam lietuviui patriotui, kovojusiam dėl Lietuvos laisvės, negali pakenkti, tai tam tikra amerikoniškos visuomenės dalis, nežinanti tikrų faktų, gali būti suerzinta ir suklaidinta.

Čia reikalinga mūsų reakcija ir ji turi eiti dviem keliais: atitinkamo paaiškinimo atspausdinimas ir paliestųjų asmenų reagavimas, patraukiant brošiūros autorius ir tas organizacijas į teismo atsakomybę už šmeižtus, patiekiant stambius piniginius satisfakcijos ieškinius. Ameri kos žydai dolerį myli ir tas kelias jiems bus labiausiai suprantamas...

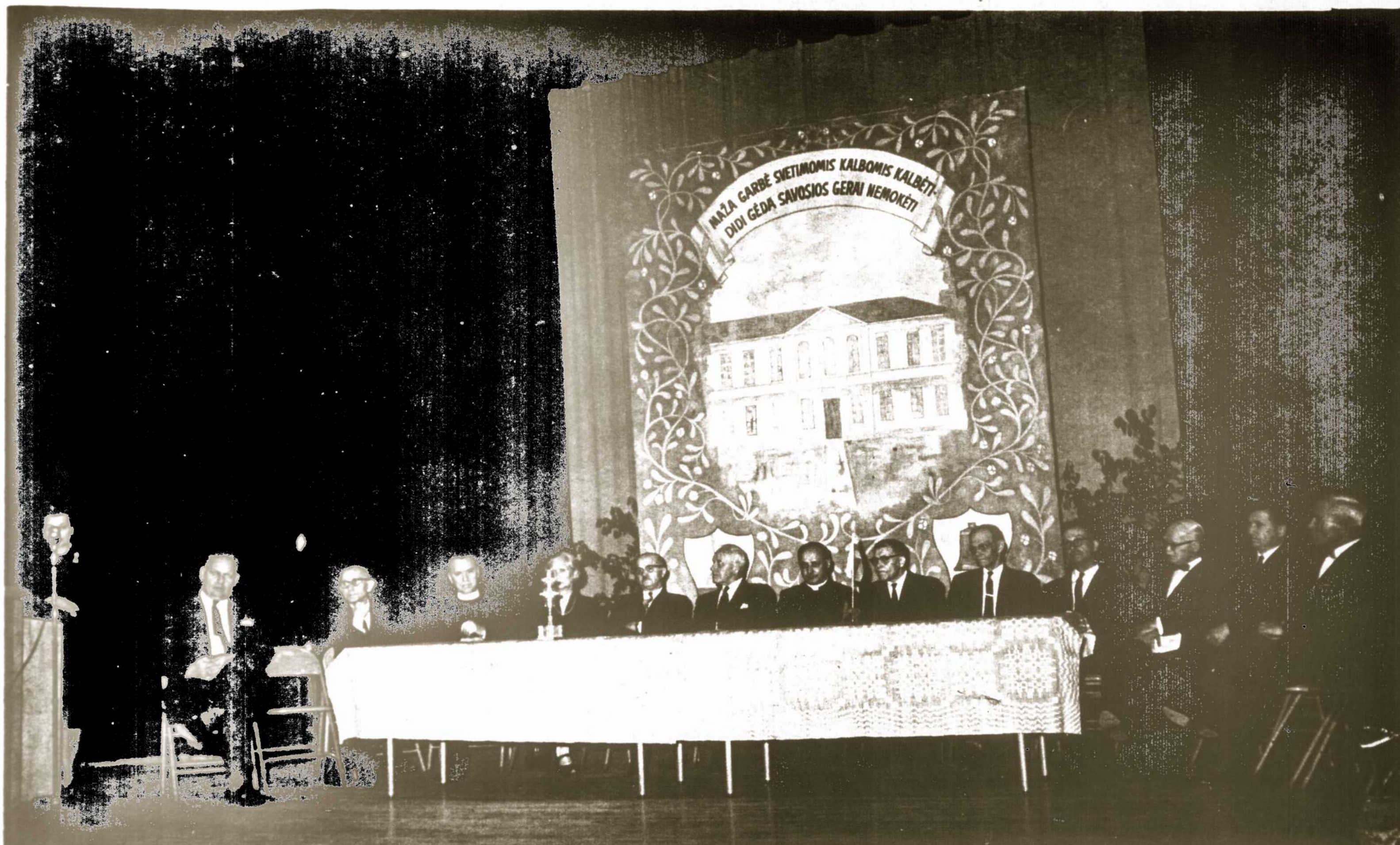
Antroji būtinybė yra dar ir tuo reikšmingesnė, nes tokių bylų teismo nuosprendis gali nuskambėti žymiai plačiau Amerikos visuomenėje, nei kokios kontrbrošiūros paleidimas į skaitančiųjų rinką.

Mūsų veiksniai turėtų nedelsiant susirišti su šmeižtų brošiūrose paliestaisiais asmenimis ir suorganizuoti jiems teisinę pagalbą, kad pravedus bylas per JAV teismus. Šis kelias tiesus, efektyvus ir, atrodo, pats geriausias.

Jei reikėtų veiksniams pinigų - pilnai tikime, visa lietuviškoji visuomenė širdingai juos parems savo duosnia ranka!

O Maskvos okupanto agentams, samdiniams ir visiems žmoniškumo išdavikams mes galime atvirai pasakyti, - mes dar susitiksime kovos lauke, nes tiek visa mūsų tauta, tiek mes esantieji išeivijoje, rengiamės savo krašto laisvės kovai! Nesutabdydys mūsų pastangų jūsų koliojimai "banditais, fašistais ir žmogždžiais" - Tėvynės Laisvė mūsų pavergtai tautai yra aukščiausias įsakymas ir jis bus įvykdytas!

Tada, jei dar rasime jus gyvus, mes susitiksime naujuose Niurenbergo teismuose ir patieksime neklastotus dokumentus apie jūsų šetoniškus darbus mūsų tautai ir žmonijai!

Marijampolės gimnazijos 100m. sukakties minėjimo garbės prezidiumas. Iš kairės: (skaito paskaitą) Dr. M. KRASAUSKAITĖ, V. ABRAITIS, prof. M. KRISČIŪNAS, kun. prof. P. DAMBRAUSKAS, J. AUGUSTAITYTĖ-VAIČIŪNIENĖ, Dr. P. DAUŽVARDIS, Lietuvos Atstovas Vašingtone J. KAJECKAS, vysk. V. BRIZGYGS, V. KASAKAITIS, pulk. K. ALIŠAUSKAS, S. BARZDUKAS, Dr. P. GRIGAITIS, J. JASAITIS ir Dr. A. KUČAS.
Nuotrauka - V. Noreikos

PRISIMINTINAS PRAEITIES LIETUVYBĖS ŽIBURYS

2-oji tąsa

Prel. Hrynieweckis gavęs tokį laišką užsigavo, įpyko, ir ėmė reikalauti vysk. Zwierovicziaus kun. Kibelį nubauti arba priversti jį atsiprašyti. Vyskupas pakvietė kun. Kibelį pas save ir ilgai su juo kalbėjosi, patardamas atsiprašyti. Kun. Kibelius griežtai atsisakius, vyskupas pripažino jį turint pagrindo, bet prašė, atsižvelgiant į jo kėblią padėti, bent užteiti pas prelatą.

Po šio įvykio, panašiais klausimais lietuviai kunigai, visada kreipdavosi pas kun. Kibelį patarimui.

Kun. Kibelis ir prel. Gimžauskas buvo artimi draugai. Prel. Gimžauskui mirus, lietuviams kunigams autoritetu liko Zaslių klebonas ir Merkinės dekanas kun. Kibelis. Jis spietė apie save jaunos kunigus, nurodinėjo jiems veikimo gaires ir instruktavo juos kaip gairinti tautinę sąmonę.

Kun. Kibelis buvo silpnos sveikatos Turėjo džiovą. Dvasinė vyresnybė jį garbė, kaip gabų administratorių, bet dėl reikiamų lietuviškų idejų buvo nepalanki ir stengėsi jį apstatyti lenkuojančiais, kad galėtų paralyžuoti jo veiklą parapijoje ir įtaką kaimyninius kunigus. Sunku pasakyti, ar tikėtina ar sąmoningai, jam buvo duotas vikaru kilimo iš Panevėžio kun. Borodičius. Tai buvo žmogus su ktas, be principų ir didžiausias karjeristas. Atvažiavęs į Zaslius pradėjo organizuoti kun. Kibelius opoziciją. Parasė vyskupui biauriausią skun-

dą ir darė viską, kad tik suerzintus kun. Kibelį. Tuo laiku kun. Kibelis skundėsi, kad jo sveikata kasdien einanti blogyn, esą, kun. Borodičius kasdien jam trumpinąs gyvenimą. Jis paprašė, kad vyskupas kun. Borodičius atsiimtų, de ja, vyskupas jo prašymo neišklausė. Ir tik kai džiova perėjo į paskutinę stadiją, kun. Kibelis liko silpnu ligoniui, vyskupas atšaukė kun. Borodičius. Dėl šio atšaukimo kursavo tokia istorija:

Tuo metu Vilniuje gyveno iš Žemės vyskupijos atleistas ir Vilniaus vyskupijoje nepriimtas kun. Stasys Stakelė. Jis, neturėdamas darbo, važinėdamas po Vilniaus vyskupiją ieškojo lietuvių ir dirbo lietuvišką patriotinį darbą. Išgirdęs, kad Zasliuose vikaras kankina kun. Kibelį, važiuoja į Zaslius. Reikia čia pažymėti, kad kun. Stakelė buvo didelis proletaras, visada vaikščiojo apdiržęs, sudevėta apykakle, bet važiuodamas į Zaslius apsivilko švartai. Kun. Kibelis tuo laiku buvo išvažiavęs į Slavutą, Voluinės gub. kurortą poilsiu. Suradęs pa vaduojantį kleboną kun. Borodičius, jis pakviečia jį pasivaikščioti ir besišnekučiuojant priėjus prie Neries kranto, staiga (buvo didelis vyras!) kun. Stakelė išsitraukia iš lagamino maišą, užmeta kun. Borodičiui ant galvos ir sušunka: "Rupužė, aš tave prigirdysiu, jei tu neprisieksi pasitaisyti ar bent išvažiuoti iš Zaslių!"

Kun. Borodičius pabugo. Esą po to jis nuvažiavo į Vilnių ir pasiprašė iškeliamas.

Balys Pupalaigis

Kun. Kibelis, grįžęs iš kurorto jo jau neberado. Bet sveikata diena iš dienos ėjo blogyn. Ir va, daug dirbęs parapijai, su melu kovojęs, kentėjęs skriaudas, žadinęs lietuvius pakilti iš tautinio apsnudimo, raginęs kovoti dėl savo prigimtų teisių, tik 35 metų amžiaus, šviesus ir taurus lietuvis

Amerikos Lietuvių Vaiko Ugdymo Draugijos (ALVUD) surengtos ŠEIMOS ŠVENTĖS atidarymas - vaikų eiseną, skambant varpams, įnešant Lietuvių Tautinę ir Amerikos vėliavas. Foto-V. Noreikos

Visų rūšių draudimas

AUTOMOBILIŲ, GYVYBĖS, NELAIMINGŲ ATSIKIMŲ, GAISRO, LIGONINĖS IR VISOS KITOS APDRAUDOS

TAIP PAT LEISKITE MUMS ĮRODYTI MŪSŲ PLAČIAI ŽINOMĄ SAŽININGĄ, PATYRUSĮ IR STROPŲ PATARNAVIMĄ NAMŲ PIRKIMUI IR PARDAVIMUI

JUOZAS BACEVIČIUS

THE TRAVELERS AGENCY & OTHERS
Bonded member by the National and Chicago Board of Insurance Underwriters.

BELL REALTY & BACE INS. AGENCY

6455 So. Kedzie Ave. Chicago 29, Ill.
Val. kasdien 9-9 PProspect 8-2233 Šešt. ir sekm. 9-5

Išvogti Amerikos strateginiai planai

Dienraščio "Chicago American" bendradarbiai R. S. Allen ir P. Scott paskelbė, kad yra išvogti Amerikos Generalinio Štabo Pentagono patys skapčiausi šio krašto strateginiai planai. Vagystė paaikšėjo tik tada, kai Sovietų Rusijoje pasirodė maršalo V. D. Sokolovskio paruoštas 618 puslapių dokumentas, pavadintas "Karinė strategija" ir kai jo ištraukos pateko

amerikiečių rankas. Iš to dokumento aiškiai matyti, kad visi Amerikos strategijos planai iki smulkmenų žinomi Maskvai. Į juos įeina ir visų karinių satelitų ir raketų projektai, jų numatomas panaudojimas ir tt.

Šiai vagystei paaikšėjus (teisingiau išdavystei), ne tik Pentagono, bet ir Senate kilo didelis susijaudinimas ir susirūpinimas. Įvykiui ištirti tuoj

buvo sudaryta atitinkama Senato komisija, kuriai vadovauja sen. R. Russell (D. Ga). Kadangi reikalas šio krašto vyriausybei per daug nemalonus ir alarmuojantis, tai spėjama, kad tyrimų daviniai viešai nebus skelbiami.

Kad komunistai yra įgudę visokių paslapčių vagys, tai jau senai visiečiai - nukelta į 5 puslapi -

31-oji tąsa

Prasidėjo lenktynės su šetonų gauja!

Reikia pripažinti, kad jie turėjo tą pirmenybę, kad savo judošišką žygį atliko apie 16 valandų anksčiau, nei mes sužinojome. Bet turėjo ir sunkiančių aplinkybių - turėjo skaitytis su tuo, kad yra svetomose vietose ir jų judėjimas, aišku, negalėjo būti visiškai laisvas, nes kiekvienu atveju jie galėjo užlipti ant tikrųjų partizanų...

Iš kitos pusės, jei jie ištikrųjų žygiavo mūsų numatytą ežerų X ir Y kryptimi, - jiems kelias iki jų buvo žymiai ilgesnis, nei mums. Jiems kelias liauti dienos metu irgi nebuvo paranku! Gi pasirinkti kitą kryptį pasitraukimui, nei mes spėjome, buvo pavojinga, nes nuo įvykio vietos į pietus vietovės neturėjo didesnių miškų (jiems būtinų slapstyti!) ir ėjo daugiausia atviromis vietomis. Vadinasi, jie turi trauktis mūsų numatytą kryptimi, nes pro minėtus X ir Y ežerus einantis kelias buvo artimiausi vartai į stambesnius Vilniaus krašto miškų masyvus...

Mūsų žygis buvo daugiau nei skubėjimas! Mes tiesiog bėgome iki netekimo kvapo, išsėjome trumpą valandėlę ir vėl pašėlusiu žugiu tęsėme kelionę... Mums reikėjo žūt-būt pirmiesiems atsirasti tame tarpežere einančiame kelyje!

Mes jau iš kaimo P. buvom pasiuntę raitelį su pranešimu saviškiems, kad jie žinotų mūsų planus ir jei mums pavyks tuos banditus sulaukyti ir pririšti kautynėmis, mes galėjome tikėtis atskubančios tautos...

Šaltis nedidelis, matomumas geras, nors dangus apdengtas tirštais debesimis. Mūsų marškiniai jau šlapio po vatinukėmis, bet kas gi kreips dėmesį į tai!

Mes savo žygyje mažai tesisaugo-

me, nes čia sutikti juos dar nėra nei mažiausios vilties. Jie turėtų būti dabar kur nors į pietus nuo mūsų, irgi bebando pasiekti tą patį kelią, kurio mes taip atkakliai siekiame...

Po poros valandų pasiekiamė kaimą K. Baisioji Žinia jau yra pasiekusi kaimą apie nakties įvykius, bet kokių nors apžiuriamų pėdsakų nerandame. Niekas nieko nėra girdėjęs apie jų judėjimą... Tiesa, šis kaimas jiems nėra pakeliui ir tarpuežere einančiam keliui, bet čia mums gimsta mintis, kad jie greičiausia yra kur nors sulindę ir tūno visai nejudėdami, laukdami nakties... Toji aplinkybė būtų mūsų planams dieviškai gera, nes turėtume laiko sutvarkyti užtiaromąjį lanką ir visą apylinkę apsupti.

Kaime pasiskoliname roges ir dabar jau sparčiai ristele lekiamė į numatytą vietą.

Mažiukam kaimelyje (A) mes sužinome, kad rusų samdiniai dar turi būti miške X. Jie buvo stebėti sueinant į mišką ir jokių žinių nebuvo apie jo apeidimas. Žinios atrodė labai patikimos ir logiškos; jie greičiausia ten ieškojo sau užuovėjos dienos praleidimui...

Čia mes "nusipėstinamė", paleisdamus mus atvežusį ūkininkaitį namo su uždaviniu, kaip galima greičiau duoti

žinių pasitaikiusiems ten partizanams, kad mes užimame poziciją tarp ežerų einančiame kelyje.

Dabar ir vėl pėsčiomis einamė į nebetoli esantį tarpežerės plotą ir kelią. Kelias atviras ir mums gerai matomas. Jokio pavojaus jame nematyti. Vieno ir kito ežerėlio pakrantės apaugusios krūmais, bet jie žemos metu nėra jokia kliūtis matomumui ar kokia priedanga slapukams.

Apylinki nėra nei gyvos dvasios. Toli horizonte mes matome tą mišką, kuriame, anot mūsų pranešėjų, turėtų būti pasislėpę rusų samdiniai, tariamieji partizanai.

Sąsmauka nėra ilga. Kiek sprendžiamė iš sniego matomų pravėžų, čia jau senai kieno bevažiauta ir jokių ženklų, kad praeita pėsčiomis...

Nuo mūsų į šiaurę, pakeliui į tą horizonto matomą mišką, yra kaimas Kiek lukterėję ir atsikvėpę nuo sunkaus žygio, nutariam, kad mums būtų geriausia, jei užimtume pozicijas pačiame kaime, o ne čia. Tuo labiau, kad iš kaimo mes galėsime matyti ir tą vietą ir iki sutems, sekti, kad be mūsų pastebėjimo niekas neperžengtų šios vietos.

Artėjimas į kaimą jau yra pavojingas, nes kaime jau gali būti tie mūsų medžiojamieji banditai... Slenkame neskubėdami, gerai žvalgyda-

Lietuvos Milžinai

Kovojančios Lietuvos Partizano atsiminimai

IŠ NETOLIMOS PRAEITIES
Tikrų įvykių apžvalga

mi esantį prieš mus plotą... Tai užima laiką ir tik gerokai po pietų pasiekiamė pirmąjį kaimo trobą.

Kaimas aliarmo padėtyje... Visi žino, kas įvyko su partizanais ir visi žino, kad rusų samdiniai yra kažkur netoli... Pavojus čia pat... Nuo taikos labai įelektrintos, gandų šimtai...

Palieku vieną kovotoją sekti mūsų paliktą kelią, mes tryse apsisostojame pirmose trobose nuo miško. Miškas nuo kaimo yra kiek virš dviejų kilometrų, bet skaidrioje žiemos pavakare jie mes gerai matome net iki pat pirmųjų šilo medžių... Nieko įtartinio.

Gyventojai mus vaišina šil tu užkar džiū - barščiais ir lašiniai, kurie labai laiku pasiekia mūsų išalkusius skilvius...

Jų nuotaikos dabar kiek ramesnės, nes jaučiasi nebe vieniši, bet ginami savųjų kovotojų. Jaučiu, kad mes nesame rimta jėga susidūrimui su gerai ginkluotais rusais ir jų samdiniais ir mano visą viltis, kad iki nakties turi atsirasti mūsų šie vyrai...

Dangus į vakarą blaivēja ir mes matome didelę žiemos saulę ramiai besileidžiančią vakaruose... Visas dangaus skliautas nusidažo keistai raudonos spalvos ruožais, tartum kra-

uju papildamas balta sniego uždanga dengiamus plačius laukus...

Mes budime.

Čia noriu tarti porą žodžių apie mūsų bičiulį, pasilikusį kitame kaimo gale, besaugantį terpežerės kelią ir kaimą iš šiaurės.

Jis yra mūsų valščiaus gyventojas Gyventojas, kurį pažino visas valščius, bet pažino ne iš garsėjimo gerais darbais, bet iš padaužiškų nuotykių, kurie ne kartą pasibaigdavo bylomis, daboklės baudomis ir, kiek atsimenu, vieną ar du kartus jį buvo nubaudęs apskrities viršininkas kalėjimu, rodos, iki mėnesio, už chuliganizmą.

Jo gyvenimo istorija labai papras ta ir nesudetinga: gimė jis staliaus šeimoje. Motina mirė jam einant ketvirtuosius metus, kurios jis niekad neprisiminė. Tėvas žiemomis dirbdavo namuose, vasaromis keliaudavo per žmones, statydamas namus, klojimus ir kitus ūkinius trobėsius. Vairą globojo labai pamaldi ir geros širdies davatka, gyvenanti mūsų valščiaus miestelyje, bet, deja, jai maldos atimdavo labai daug laiko ir jaunų vaiko priežiūrai nebuvo laiko. "Auklėjimą" jis gavo draugaudamas su vaikėžais ir jau iš pat mažens pasižymėjo karštu temperamentu ir nesugyvenamumu. Pagaliau, sulaukęs 7 metų išėjo "savarankiškam" gyvenimui, gandydamas kiaules, karves, iki suaugo į busberni. Nuo šio laiko prasidėjo jo "bėdos" su policija ir visuomene... Nebuvo nei vieno parengimo, nei vienos gegužinės ar kermašaus, kad jis nesumištu su kiais, kad neišardytų gražiai vykstančių pasilinksminimų... Jame tiesiog siautė koks tai piktas bisas, - ir niekieno neužkabintas, jis sukeldamas nesusipratimus, muštynes. Reikia pasakyti, kad prieš pat bolševikų pirmąją okupaciją, mūsų valščiaus rytiniame pakraštyje, kur jis bernavo,

Spaudos ir gyvenimo verpetuose ...

EDVARDAS ŠULAITIS - "koegzistencijos" atstovas Čikagoje, rašydamas "Vienybėje" apie "Tautų Festivalį" savo reportažą pritaikė "partijos linijai", ir kaip dera ištikimam tarnui, pagyrė komunistą A. Levinską... Štai jo rašyti žodžiai:

"Tautietis iš Vilniaus - Algis Levinskas su kitais dviems kolegoms (ruseliai, mūsų pastaba) buvo suruošę Sov. Sąjungos parodėlę, o Lietuvos Studentų Sąjungos Čikagos skyriaus nariai - Lietuvos parodėlė... Charakteringa, jog paklausus vienos iš Lietuvos skyriaus prižiūrėtojų ar ji žinanti, kad Sov. Sąjungos parodėlės aiškintoju yra lietuvis iš Vilniaus, gautas atsakymas "ne". Pasiteiravus ar ji norėtų su juo pasikalbėti taip pat atsakytą ne ir paaiškinta, jos "ne būtų apie ką su komunistu kalbėti". (Labai teisingas atsakymas! Red.)

A. Levinskas irgi prisipažino, jog neturėjo progos su Lietuvos skyreliu susipažinti (dėl labai paprastų priežasčių, nes buvo saugomas enkavedistų, kad nepadarytų nuodėmės - Red.), nors iš tolo ji matęs. Kadangi turėjo prižiūrėti savąjį stalą(!). Tačiau pas jį nuoširdumo savo tautiečiams būta kiek daugiau..."

Iš šio EŠulaičio reportažo skaitytojas gali lengvai pasidaryti tik vieną išvadą: koks nuoširdus ir paslaugus Ed. Šulaitis yra A. Levinsko ir jo prižiūrimo Sovietų Sąjungos paviliono tarnas.

"LAISVĖJE" J. Paliukonis iš Vilniaus rašo: "Dabar Lietuvos kaimas elektrifikuotas jau 77%, o 1964 m. numatoma visiškai užbaigti kaimo elektrifikacija."

Meluoja žmogelis per akis ir net nemirškioja! O kitoje vietoje jau sakė "Tarybų Lietuvoje numatyta pastatyti galingas hidroelektrines ant Nemuno-Jurbarko, Birštono, Alytuje ir Druskininkuose."

Tikrai... numatoma(!), bet net nepradėta statyti. Nereikia būti dideliu žinovu, kad supratus, jog neturint jėgainių elektros nepasigamins ir kaimo iki 1964 metų neapšviesti, jis liks kaip ir iki šiol be elektros šviesos ir energijos.

JUOZAS VALAKAS prieš dešimt metų pasirašinėjęs "Vienybėje" J. Valtys vardu, vienu metu ten rašė:

"Kaip pavojinga dažnai susirašinėti su Lietuvoje esančiais giminičiais rodo ir toks faktas: Anglijoje gyvenęs Ignas Tamašauskas dažniau susirašinėdavo su Lietuvoje likusia žmona, kurią pagaliau kartą už tai

rusai įtarė kaip šnipę ir ją kartu su dukra nuteisė mirties bausme."

O šiandien tas pats Valakas užkulsėje visokeriopai remia "Vienybę" ir jos skleidžiamas "nepartines, nepriklausomas" idėjas...

Rusų liaudies patarlė sako, kad baimė turi dideles akis...

Baimės pasekoje amerikiečiai supančiojo prieš Castro kovojančius kubiečius, kad jie kartais nenumuštų kepurę nuo kurio nors ten esančio raudonarmiečio galvos...

Bet ar panašia baime serga rusai Laose ir Vietname? Nieko panašaus, jie siundyte siundyti vietinius, kad tik daugiau amerikiečių nugalabytų...

New York Herald Tribune bendradarbis Ruscoe Drummond, ryšium su Kubos įvykiais, sakosi priėjęs tokią išvadą: jei kas pasiskelbtų komunistu, tai jam Sovietų Sąjungos pagalba garantuota, nors jis nuo jos ir būtų už 9.000 mylių; bet jei kas pasiskelbė demokratu, tai jis gali kovoti ir mirti, nors jis būtų vos tik 90 mylių nuo Amerikos krantų...

Mes dar galime pridėti: jei toks demokratas kovotojas arčiau prisitariams prie Amerikos krantų, tai ir iš čia gaus per kepurę... nors Amerikos vadai kalba, kad Raudonosios Armijos ir ginklų buvimas Kuboje jiems esąs nepriimtinas, bet kalbos ir lieka kalbomis...

BALANDŽIO 30d. Fredericburge Va. lankėsi Sovietų Sąjungos konsulas Igor Kolosovski su 40 palydovų iš Sov. Ambasados Vašingtone.

Prezidento Monroe palikuonis Laurence G. Hoes, aprodęs prezidento Monroe stalą, ant kurio 1823 metais buvo surašyta Monroe doktrina, padavė jam originaliosios doktrinos dokumento nuorašą, sakydamas:

- Pasakykite premjerui Chruščiovui, kad šis dokumentas tebėra gyvas.

- Šis dokumentas jau yra miręs, - atrėžė sovietinis konsulas.

- Bet aš esu prezidento Monroe pranašas ir prašau pasakyti jūsų didžiajam premjerui, kad šis dokumentas tebėra gyvas.

- Šis dokumentas tikrai yra visiškai miręs, - pakartojo konsulas, o jam chorū pritarė visi 40 sovietinių palydovų...

Mes niekuomet nesame linkę pritarieti sovietiniams agresoriams, bet šį kartą sovietų konsulas galėjo lengvai atsikirsti: jei Monroe doktrina

tebėbūt dar gyva, tai Sovietų Raudonoji armija nebūtų Kuboje su savo pabūklais ir jos tikrai nevaldytų Sovietų Sąjungos įgaliotinis Castro...

IDOMU... IDOMU... Didieji Vašingtono galvočiai tvirtina, kad Kubos rėmimas Chruščiovui kainuoja vieną milijoną dolerių į dieną... Ir, esą, šioji suma jam esanti sunkiai pakeliamai ir varanti jį... bankrotą!

Mes turime gerą receptą šiems Vašingtono išminčiams: kad Chruščiovas greičiau susibankrutuotų, siūlome prie Kubos pridėti jam dar kelias tokias "naštas" ir atiduoti jam Gvatemalą, Costo Ricą, Panamą ir, sakykim, priedui dar Čilę... Problema savaime išsispės, Nikita tuojau ims ir subankrutuos ir neš kadašią

iš Amerikos, kaip pasiūtęs... Whom are you trying to kid, gentlemen?...

CHRUŠCIOVAS ruošiasi Amerikos kapitalistų palaidoti. Tegu gegiau nevažiuoja laidoti į Ameriką, - vargu juo kišenė išneš, nes laidotuvės Amerikoje baisiai brangiai kainuoja Pagaliau, kam kalbėti apie laidotuves ir kam nuogastauti... Nesirūpinkite, Raudonoji armija tebėra 90 mylių nuo Amerikos rubežių...

COLUMBIA universiteto New York profesorius Q uincy Wright amerikiečių Tarptautinės Teisės Draugijos susirinkime smarkiai kritikavo prezidentą Kennedy už blokados žygį iškraustymui sovietų raketų iš

Kubos. Anot jo, tai buvęs "nelegalus, pavojingas ir vienašališkas žygis"... Jeigu kartais atsitiktų, kad plėšikas prie garbingo profesoriaus gerkles pakištų peilį, tai mes patartume jam jokių būdu nebandyti išmūti tą peilį iš plėšiko rankų, nes tai gali būti "nelegalus, pavojingas ir vienašališkas" veiksmas...

Pirmiausia, jis savo smūgiu pažeistų bandito asmens neliečiamybę, o, antra vertus, pastatytų savo ir bandito gyvybę į pavojų, bet... svarbiausias niekur nėra pasakyta, kad nustatymas peilio į kieno nors gerkle būtų koks nusikaltimas. Mat reikia pirma įsitikinti, kad peilis nustatytas gerkles kryptimi dūrimo tikslais...

Tai va kokie profesoriai auklėja Amerikos jaunimą!

ALVUDO surengtoje šeimos šventėje prie vaišių stalo. Iš kairės: (sėdi) Teis. Jakševičius, J. Paštukas, Dr. J. Jakševičienė, muz. J. Bertulis ir mok. Valaitis. Stovi - Inž. P. Jurėnas, Dr. J. Adomavičius ir inž. J. Slabokas. Toluomoje - poetas J. Minelga ir A. Gintneris. Sekančiame numeryje supažindinsime su programa dalyviais ir vaikų darbeliais.

IŠVOGTI PLANAI, tąsa iš 4 psl. ms žinoma. Kaip tik dėl to ir tenka stebėtis, kad šio krašto vyri ausybe nesugeba apsaugoti net pačių slapčia

sių savo planų, puikiai žinodama, kad Maskva tikrai kesinsis juos išvogti. Taikos metu grėsiančios mažos baudos, stoka tautojė idealizmo ir

dolerio meilė ir galia, sudaro šiame krašte labai palankias šnipinėjimui sąlygas. J. K. J.

jis buvo užkra nesuvaldoma pabaisa. Nebeužtekdamas jau muštynių kumščiais, tvorų štankėtais, atvirai švais-tėsi peiliu... "Priešai" jam buvo kuone visi! O ypač organizacijų vadovybės, kurios savoje veikloje dažnai susikirsdavo su jaunuojių peštuku, bebandančiu įnešti netvarką ir muštynes į kaime rengiamus pasilinksminimus, vaidinimus, vestuves ir tt. Jis buvo visur, niekieno nekviestas, neprašytas. Jo bijojo. Ir neprašytą sodindavo prie stalo, vaišino, tartum maldaudami jį "mokėdami" jam duoklę už... ramybę. Bet neradėjo niekas... Priekabę jis surasdavo visada ir visada, kur tik jis pasisukdavo, subuvimai baigdavosi nemaloniomis muštynėmis, nesuapratimais ir bylomis.

Užėjus bolševikams visi manė, kad dabar tai bus prasidėję "jo laikai"... Buvo gandų, kad bolševikai jam buvo pasiūlę tarnybą milicijoje, bet, didžiausiam visų nustebimui, jis tos tarnybos atsisakė. Kas dėjosio jo viduje, kas atspės... Bet jis staiga surimtėjo, kalbos apie tą peštuką ap-rimo, nes buvo ir kitų bėdų, o jis sėdėjo ramiausiai, nebeieškodamas nei peštynių, nei malonių iš okupanto.

Pirmomis dienomis, kai buvo neva dalinama žemė bežemiams ir jo tėvas panorą gauti, jaunasis peštukas visu griežtumu jos atsisakė, net pagrąšindamas tėvui biznū.

Pagaliau, vietiniams vargams spaudžiant ir kraštui gyvenant baises okupacines dienas, žmonės pamiršo apie juodąjį "didvyrį", kuris ramiai tūnojo pas savo seną šeimininką, aty džia dirbdamas žemelė...

Atėjo audringos dienos - išvežimai į Sibirą. Gyventojai susigūžo baimėje ir beviltiškai laukė savosios dalies... Labai mažai kas nešiojosi pasipriešinimo mintį, padėtis buvo taip beviltiška... Bet tik ne jam!

Jis susiranda iš kaž kur šautuvą, pasirūpina šoviniais ir vienu vienas

stoją kovon su okupantu! Jis kaip viesulas skraido po kaimus, ramina žmones, kitus ragina bėgti į mišką... Kai bolševikai atvyksta išvežti jo šeimininką, staiga atsiranda kieme jaunasis kovotojas ir išvaiko bolševikus... Rezultatas - vienas rusas nušautas (mūsų apylinkėje vežė žmones sunkvežimiais į siaurojo geležinkelio stotis, kartais tiesiai kaž kur į Vilniaus kraštą), sunkvežimis sudegintas, kiti išvaikyti. Savo šeimininką jis pasiima ir paslepia ir tik vokiečių-rusų karui prasi-dėjus, jis atsiranda sveikas ir gyvas. Buvusi visuomenės neapykanta jam staiga virsta į garbinimą ir meilę. Jis - mūsų kampo tikras didvyris! Buvo kalbama, kad jis buvo vienas iš pirmųjų (toli nuo mūsų, kaž kur apie Anykščius) susiorganizavusiam pirmame partizanų būryje ir ten pasižymėjo tiesiog nuostabiai drąsiais žygiais.

Atūžia vokiečių-rusų karas. Visa tauta griebiasi ginklų. Kovoje atkak-lus kovotojas ir nuostabių žygių vykdytojas - jis! Jis nerimsta vienoje vietoje. Mūsų apylinkė jam per "rami"... Atsiduria Utenos apskrityn, kur dalyvauja stambiose kautynėse prie Kauno-Zarasų plento...

Viskam aprimus, apimsta ir jis. Bet jis dabar garbingas ir visų myli-mas. Siūloma jam vieta naujai orga-nizuojamoje policijoje, bet jis atsisako ir grįžta pas savo senąjį šeiminin-ką bernauti... Šeimininkas jį priima ir laiko, kaip savo sūnų...

Tai tokia istorija to mūsų bičiulio, kuris dabar saugo kaimą iš šiaurės... Stovykloje mes jį vadindavome Perkūnu. Jam ne labai patiko toks slapyvardis, bet kada visi jį noriai kartojome ir liko - Perkūnas, nors jis pats save norėjo vadinti Beržu.

Tamsa jau galutinai gaubia žemę, nors bendrieji kontūrai dar įmanoma matyti, bet tamsiai pilka balzga-

na skubiai ir juos dengia nuo mūsų akių... Staiga kaimo šiaurėje supoška ilga... ilga serija automato šūvių! Tai Perkūnas šaudė, -visų mūsų bendra mintis pastato mus ant kojų! Kas atsitiko? Prasilenka sekundė... Antra... Jokio toliau garso, mirtina tyla...

Pasirodo, įvykiai klostėsi taip: mūsų medžiojamieji banditai, tiesa, buvo kuriam laikui apsisotę tame miške, iš kurio mes jų ir tikėjomės, bet tik labai trumpam. Jie puikiai ju to, kad veltui jiems tas darbelis nepraeis, kad ties jų galvomis kabo keršto aštrus kardas, nešamas išžu-dytųjų brolių partizanų, taigi, ilgai negaišdami, bet vis vien norėdami sulaukti nakties, po trumpo pobuvio miške, išsirengia kelionei.

Pirmiausia jiems reikia apsirū-pinti maistu nors dienai ar dviem, nes Vilniaus krašto ūkininkija buvo žymiai tragiškesnėje padėtyje maisto požiūriu, nei Lietuvos ūkiai, tad nepasuka į mūsų saugomą kaimą, bet metasi į nuošalesnį, bet didesnį jau mūsų ankščiau aplankytą X kaimą ir ten išprievartauja išsigandusius ūkininkus jiems sudėti maisto...

Saulė leidžiantis jie pasijudina ir rytų pusę, bandydami pasiekti Vilniaus krašto miškus, lygiai taip, kaip ir mes tikėjomės...

Jau gerokai sutemus, Perkūnas, mūsų paliktas tik dėl viso ko apsaugai šiaurinės kaimo pusės (mes iš ten nesitikėjome jų!), staiga pamato atžygiuojančius banditus! Jis juos iš karto atpažino, nes mūsų vorų žy-giai niekad nenaudojo tokios rikiuo-tės, kokia dabar jie žygiavo. Jam neliko laiko mums pranešti ar laukti mūsų pagalbos, nes nuo kalnelio jau leidosi jų visa grupė.

Sprendimas jau buvo trumpas -sulaukyti juos staigia ir netikėta jiems ugnimi, stengiantis padaryti kiek ga-

limą daugiau nuostolių, gi likusius gyvus priploti prie žemės sava ugni-mi, neleidžiant jiems pasijudinti ir laukti mūsų pagalbos...

Jis apleisdamas ūkininko trobą pasiūnė ūkininkaitį su pranešimu mums apie padėtį, o pats, nieko nelaukdamas, dengdamasis patvoriais ir grioviu, visu galimu greičiu bėga prie kelio, vedančio tarp mano jau minėtų dviejų ežerų. Nors kaimas nedidelis, bet jo pasiūtęs pasiuntinys-pranešėjas nepasiekia mūsų pir-miau, nei jis turi susidurti su ateinančiais banditais... Pasirodo, jis pirmas ir jų nepastebėtas pasiekia kelio griovį ir jame skubiai užsimas-kuoja, laukdamas jų priartėjimo...

Ateinantieji, kaip kvailos žąsys, eina būreliu, be jokios apsaugos ir tokiais atvejais mūsų visada naudo-jamos išsidėstymo taktikos. Tas jiems ir kainavo jų pražūtimi...

Perkūnas, šaltas ir ramus kaip ir visada, praleidžia pirmuosius banditus glausdamasis už gluosnio kamie-no ir praslinkus paskutiniajam, pašo-ka ir leidžia visą pilną automato se-riją į jų būrį...

Toks staigus ir jiems visiškai ne-tikėtas užpuolimas, aišku, sukelia to-kią baisią jų eilėse paniką, kad iš-jų pusės nebepaleidžiamas nei vienas šūvis! Kelyje krenta nuo kulku intensyvios krušos aštuoni banditai. Likusieji spėja sugrįžti į griovį, bet trys iš jų sunkiai sužeisti...

Tuo laiku jau ir mes, gavę pranešimą iš ūkininkaičio, bėgame kaimo gatve jam pagalbom... Puikiai supratu, kad jis gali būti labai dideliame pavojuje, nieko nelaukdamas, bebėgdamas iššauku raudoną raketą į viršų... kaip ženklą, kad mes ateiname jam pagalbom ir kartu, žinoma, išpė-jimą banditams, kad jis yra ne vienas.

Banditai nesiorientavo ar tas užpuolimas buvo padarytas vieno as-mens, ar kelių... bet išvydę mano

paleistą raketą, likusieji griovyje iš jų būrio du, pakyla bėgti į ežero pu-sę.

Nors jau tamsa labai tiršta, bet visvien sniego baltume mes galime imatyti jų kontūrus, skubiai dingstan-čius tarp paežerės krūmų... Perkūnas jų nematė, nes gulėjo griovyje ir sekė stenančius ir besiraitančius kelyje sužeistuosius ir rengė jiems granatą... Granata sprogo! Mes jau buvome nebetoli, kai Perkūnas pašo-ko iš griovio ir naujai užtaisytu au-tomatu, iš naujo persėjo visus kelyje ir griovyje esančius banditus mir-ties liudijimą nešančiomis kulkomis.

Tik dabar iš kaž kur toli, iš paežerės, atsiliepė poros automatų šūviai. Bet jie ėjo iš toli, iš tokios distancijos automato šūviai tai tas pats, kaip barstymas žirnių į debesis...

Kelyje gyvųjų mes neradome. Čia sau mirtį rado dešimtis banditų ir tik du buvo kaž kur nakties tamsoje, kurių sumedžiojimui mes dabar tu-rėjome ryžtis.

Paleidžiu dar vieną po kitos dvi raudonas raketas, tikėdamasis, kad mūsų būrio vyrai turi jas pamatyti ir ateiti mums pagalbom, kad ir tie likusieji du išgamos susilauktų to-kiu pat likimo, koks išliko čia kelyje gulinčius išdavikus.

Mano manymu, ir tie du pabėgusie-ji banditai negalėjo išvengti tokios intensyvios kulku krušos, - turėjo būti sužeisti, vadinasi, jų bėgimas neturėtų būti labai sėkmingas ir len-gvas, kankinant žaizdoms ir panikai. Bet persekioti dabar nakties metu nebuvo išmin tinga. Kas žino kur da-bar jie? Nebešauda, tylų. Ar jie da-bar bėga ar tupi kur, kas atspės? Viena tik aiški, - jų padėtis yra nepavydėtina: palikti be didesnis šo-ovinijų atsargos, gal sužeisti, svetimo je apylinkėje ir baisioje pankoje be sitikėdami iš kiekvieno kampo spę-tų, - toli nekeliams!

BUS DAUGIAU

1863 metai Lietuvoj pareikalavo daug aukų, kurios žuvo nuo caro-kazokų kulku, kartuvių ir ištremimo į Sibirą. Kruvinas Muravjovas, caro Aleksandro II samdiny, dešimtimis tūkstančių korė, šaudė, tūkstančius sukaltais retežiais per Rusijos kalėmus pėsčius varė Sibirą. Visa tai vyko okupuotoje Lietuvoje prieš 100 metų.

1863 metus Muravjovas su dideliu malonumu aprašo, kaip jis Vilniuje, bugnams mušant, vidudienyje prie suvartytos minios, jos akivaizdoje, sušaudė du katalikų kunigus... Taipgi jis ten džiaugėsi pagavęs sukilėlių lietuvių kunigą A. Mackevičių, kurį jo budeliai 1863m. viešai pakorė Kaune Ožėskienės gatvės aikštėje...

LIETUVA SKENDO AŠAROSE
Korikas Muravjovas vartojo žiauriausias priemones sukilimui numalšinti. Kiekviename apskrityje buvo pastatyta po karo viršininką, kurie žiūrėjo, kad apylinkėse būtų suimti visi caro valdžios priešai. Įtartinus asmenis gaudė kaimuose, keliuose, bažnyčiose ir ponų smuklėse. Lietuviams buvo sunkūs ir baisūs laikai.

1863m. gegužės 24d. Stačiatikių Metropolitais Filoretas iš Maskvos palaimino Muravjovo pirmuosius kruvinus žingsnius, prisiųsdamas jam Šv. Mykolo Archistrato paveikslą su palaiminimo įrašu - "Lai Viešpats laimina Jūsų darbus..."

KODĖL LIETUVIAI SUKILO?
Sukilimui svarbiausias akstinas buvo socialiniai motyvai ir dar galutinai neužgesęs tautinio savarankiškumo troškimas. Iš kitos pusės, bajorija, laimėjusi sukilimą, tikėjosi sugrąžinti visas teises ir savo politinį svorį, kuris sąmoningai tada varžė rusų valdžią. Sukilime dalyvavo valstiečiai ir baudžiaininkai tikėdamiesi, kad bus pravesta žemės reforma, baudžiaininkai bus išlaisvinti ir gaus žemės.

Lietuvos sukilėliams vadovavo Sierakauskas. Šiam žuvus, pasižymėjo sukilėlių vadai - Kostas Kalinauskas ir kun. A. Mackevičius.

LIETUVA KOLONIZUOJAMA
Muravjovas sukilimą numalšina, iš sukilėlių atimamos žemės, turtai ir jie baudžiami. Tūkstančiai žūna žmonių... Į jų vietą Muravjovas ima siųsti iš tolimos Rusijos kolonizatorius, kurių daugumą sudarė įvairiau-

siu plauko avantiūristai, vagys, žmogžudžiai. Su jais gabenami ir popai, kad čia surusintų ir supravoslavintų lietuvius...

Tai visa vyko prieš 100 metų. Ar gi šiandien okupuotoje Lietuvoje nevyksta ta pati istorija? Maskvos despotų tikslai liko tie patys - sunaikinti lietuvių tautą ir šiandien vieton popų plaukia Lietuvon "raudonieji popai-komisarai ir politrukai" ir įvairiausiais padaužom kolonizuojama Lietuva...

ATĖMĖ SPAUDA...
Muravjovas atėmė iš lietuvių brangiausią turtą - lietuvišką spaudą. Jis uždraudė spausdinti lietuviškas knygas lotynų raidėmis. Rodos nedidelis daiktas, ar šiokiomis ar tokiomis raidėmis rašoma, kad tik galėtum supra-

J. MIŠKINIS

sti. Ir paviršutiniškai žiūrint, lyg ir nebuvo ko lietuviams taip spirtis rusiškų raidžių įvedimui, tačiau visa tai slėpė žymiai gilesnius norus. Caro valdžios noras buvo pripratinti lietuvius prie rusiško raidyno... kad paskui lengviau galėtų brukti savą literatūrą. Šiuos spąstus lietuviams labai gerai suprato ir stoji kovon prieš šį rusišką raidyną... Rusų valdžia, savomis lėšomis, spausdino tokias knygas ir bruko į mokyklas bei dalino žmonėms. Reakcija buvo vieninga - lietuviams tas knygas draskė arba pečiuose degindavo ir jos jokios didesnės įtakos tautai nepada-

KRYŽIAI IR PAMINKLAI

Lietuvoje daug yra miškuose kalnelių ant kurių maskoliai žudė sukilimo dalyvius. Kai kur ant tų kalnelių atsirado žuvusiems pagerbti kryžiai... Pav. Šiauliuose sukilėlių kalne Lietuvos nepriklausomybės metais, pastatytas išpudingas paminklas (simboliškai - rusų dabartiniai Lietuvos okupantai to nepakentė ir šis paminklas yra sunaikintas!). Jame buvo sužymėtos pavardės tų, kuriuos rusai šiame kalne nužudė sukilimo laikais 1863-64 m.

Laisvieji lietuviams lankydami šį tautinį paminklą žinojo, kad šioje vietoje buvo žudomi geriausi tautos vaikai, lietuviams, kurie drįso pakelti ranką prieš atėjusią rusą...

Po šimto metų... Lietuvos miškai ir kalneliai ir vėl glaudžia tūkstančius tauriausių lietuvių vaikų kaulus, žuvusių beginant brangios tėvynės laisvę, deja, jų kapams kol kas dar nėra paminklų... Bet ir juos lietuviams lankys, mylės ir jiems statys paminklus... Ateis tas laikas, kada visos okupacijos praeis ir gyvoji lietuvių tautos karta su pasibaisėjimu minės naujųjų laikų rusiškus Muravjovus ir galės su meile ir pagarbą nulenkti galvas prieš kritusius Tautos Vaikus!

ga, o raudonoji Kinija plečia tik jėga. Maskva ir Peipingas visą laiką trukdžialgalviais ginkluojasi, kaip kad darė ir Hitleris, siekdami savųjų tikslų. Komunistinėje Rusijoje ir Kinijoje nėra bedarbės, kaip nebuvo jos ir Vokietijoje Hitlerio laikais, nes ten visi suvartyti į karo pramonę. Jų tikslas - persvara apsiginklavime!

Šiuo metu vyksta nuomonių mažiuokas išsiskyrimas tarp Peipingo ir Maskvos, kaip tik ir glūdi pagrindinėje prizmėje - kada sunaikinti laisvąjį pasaulį. Kinija atvirai reikalauja sunaikinti laisvąjį pasaulį karine jėga ir naikinti dabar, neatsižvelgiant į aukas ar galutiną pasirengimą. Mas kva tuo tarpu su tuo dar nesutinka, nes dar nesitiki laimėti karą... Rusija šiandien ekonomiškai yra galingesnė už Kiniją. Bet kas bus kai Kinija kiek apsi tvarkys ir pagaliau pasigamins sau atominę bombą?

Prašanauti visada sunku, bet viena tik aišku, kad susikalbėti su komunistais tada jau bus žymiai sunkiau. De ryboms laikas bus praėjęs...

Iš viso to prašosi viena tik išvada: ne remti šiandien reikia komunizma (jei dar norima gyventi laisvėje ir demokratiškoje), o kiek galint jį visose srityse slopinti ir silpninti, arba, pagaliau, leisti jam pačiam gar džiūti tik savo gamybos vaisiais, be paramos ir pašalpų iš šalies! Tada pasaulis dar aiškiau pamatytų koks yra skirtumas tarp komunistinės ir liberalinės santvarkos...

Deja, šiandien komunizmas plečiasi ir tunka ne tik Vakarų daromomis klaidomis ir nuolaidomis, bet dar ir jų teikiama tiesiogine ir netiesiogine parama. Štai, Vakarų Vokietija, Amerikai pageidaujant, sustabdė pardavimą didžiųjų plieninių vamzdžių Rusijai, taip jau reikalingų naftos pramonei. Bet čia į vokiečių vietą tuojau su pagalba atsukbėjo anglai... Ir taip šių dienų nepasotinami biznieriškai prekiauja, jei dar ne savo, tai gal būtų savo vaikų ir apskritai visų ateinančių kartų likimu...

Remdama komunistinius kraštus ekonomiškai Amerika, žinoma, tai daro gerų tikslų vedama. Tuo norima pavergtose tautose palaikyti gyvas laisvės troškimas, viltis ir pasitikėjimas Vakarams, kad jie rūpinasi ne tik jų išsilaisvinimu, bet ir ekonomine padėtimi. Tačiau tikėtis, kad remiant komunistines vyriausybes tuo palaikomas tose tautose gyvas pasitikėjimas Vakara... yra nerealaus dalykas. Pilamoji milijonais dolerių parama nepasiekia pavergtos žmogaus. Ji sunaudojama pramonei ir karinei galybei stiprinti.

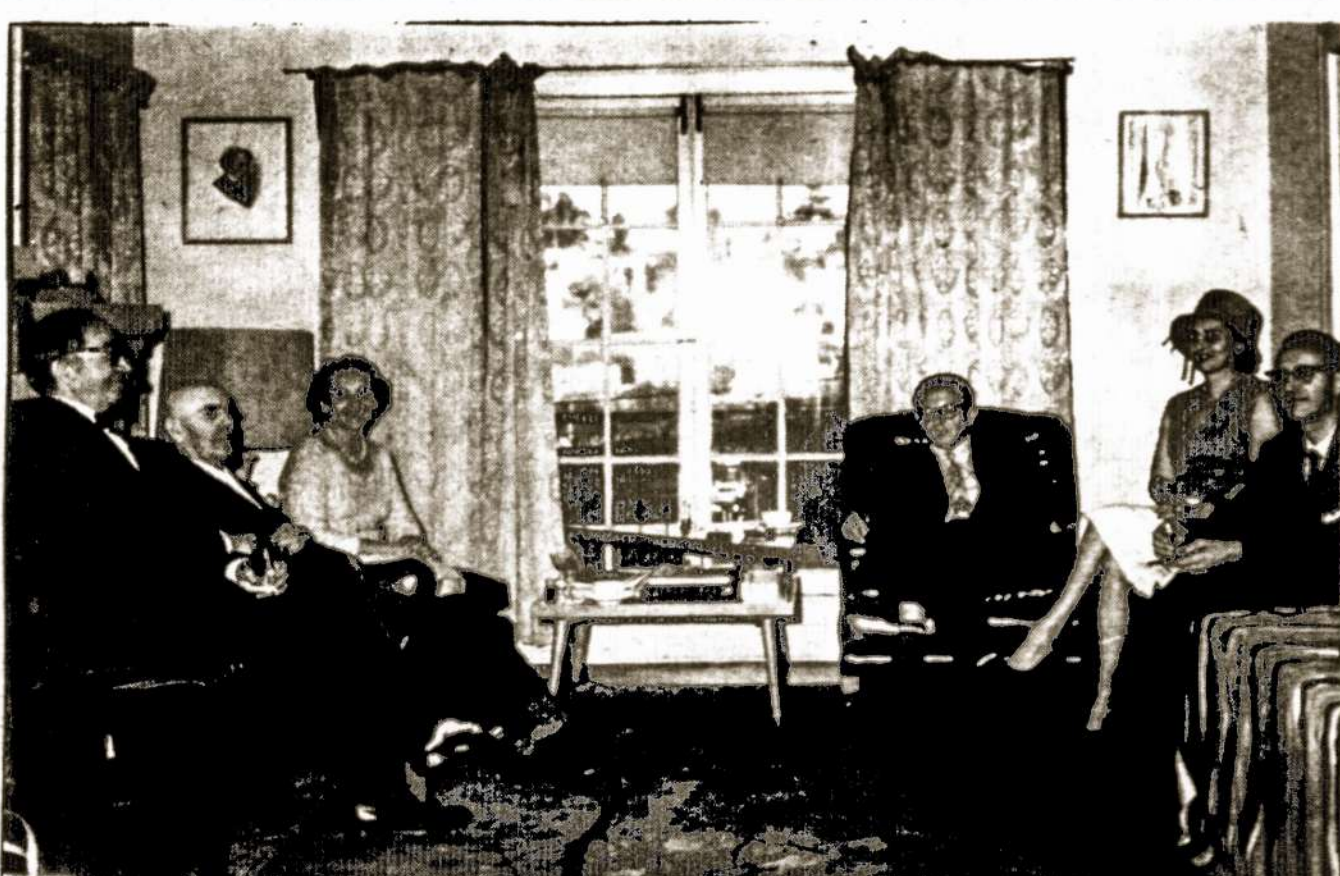
Iš kitos pusės, visas viltis Vakara sužlugdė apie kokius nors "išvadavimus", kai Lenkijoje, rytų Vokietijoje ir pagaliau Vengrijoje pavergtieji sukilo, o Vakarai nepavajudino nei piršto kiemo padėti... Pavergtųjų iliuzijos sudužo ir jų pinigais nenupirks Vakarai, nežiūrint kiek pinigų išmestų besilpdomi tironinės valdžios.

Pavergtųjų tautų laisvės troškimas yra ir bus gyvas ir be Amerikos dolerių, išmestų komunizmui stiprinti, nes laisvė yra įgimtas žmogui jausmas. Istorija mums sako, - juo didesnė priešpauža ir sunkenis ekonominis gyvenimas, tuo daugiau žmogus priešinasi, trokšta ir ilgis geresnių laikų.

Mūsų tauta net 123 metus išvergavusi laisvės idėjos neišsivadėjo ir pirmajai progai pasitaikius, vėl atkūrė savo nepriklausomybę. Žydų tauta net per 2.000 metų laukė progos atkurti sau laisvę ir nepriklausomybę. Afrikos tautelės nuo amžių laisvės neragavusios, atsiradus progai, siekia jos ir sekmingai. Vergija laisvės troškulio nesumažina ir neatima norą ir jėgas siekti jai. Tad ir komunizmo vergijos, pančiai gali surakinti kuriems laikui tautas, suvaržyti jų fizinę jėgą ir norą laisvės, bet kaip žmogaus dvasia yra nemari, taip yra nemarus ir laisvės troškimas, kuris sugriauna visus mūrus, kuris prasiskverbia pro visokiausias geležines uždangas.

Čikagoje gyvenančių lietuvių dailininkų J. Pautieniaus ir V. Petravičiaus kūrinių paroda Los Angeles lietuviškos visuomenės buvo priimta labai šiltai. Nupirkta 13 paveikslų. Čia matome dail. J. Pautienių svečiuose pas rašytoją Algirdą Gustaitį. Iš kairės-poetas Bernardas Brazdžionis, dail. J. Pautienius, p. Brazdžionienė, žurnalistas ir kritikas Br. Raila, p. Railienė ir A. Gustaitis.

Nuotrauka - L. Kančausko

UGDOMAS KOMUNIZMAS
-atkelta iš 1 pusl

kiau nei paprastai tai daro pats Nikita Chruščiovas. Jis tada visai atvirai pareiškė, kad Berlyno klausimu jis remia Maskvos reikalavimus. Kas idomiausia, kad Tito gautais iš Ame-

rikos pinigais remia... komunistinę Kubą, Ghaną, Ceiloną ir aiškiai prokomunistinę Indoneziją. Taigi, Amerikos doleris iš Tito rankų ir jo malonės (tikras geradaris!) dėka, duosiniai yra dalinamas prokomunistiniems kraštams.

Negana to, Amerika, kaip ta duosni melžiama karvutė, šelpia ne tik komunistinę Jugoslaviją, bet ir komunistinę Lenkiją, Britų Guineją, Ghaną, Mali ir kitus kraštus. Tai vis grynai komunistiniai kraštai. Beto, nemažai Amerikos dolerių tenka ir taip vadinamiems "neutralsiems" kraštams, jų tarpe ir aiškiai prokomunistinei Indonezijai...

Svarstant šio krašto vyriausybės biudžetą, tiesa, veik kiekvienais metais pasigirsta vis daugiau ir daugiau balsų ne tik Kongrese, bet ir vi suomenėje bei spaudoje, prieš tas milžiniškas sumas, šio krašto kasmetai išmetamas užsienio pagalba. Savaimė suprantama, kad nieko negalima turėti prieš teikiamą pagalbą laisviems demokratiniems kraštams kurie tikrai nori išlikti laisvais, kovoją prieš komunizmą, nes nenori patekti po jo vergiją.

Amerikos ekonominė pagalba po antrojo Pasaulinio karo išgelbėjo ne vieną tokį kraštą. Veik visai Vakarų Europai tada grėsė komunistų "išlaisvinimas", nekaltant jau apie kai kuriuos Azijos, Afrikos ar Pietų Amerikos kraštus.

Tačiau jau visai kitas reikalas, kai Amerika ekonomiškai ir net kariškai (Jugoslavijai parduoda ne tik ginklus, kariškus lėktuvus, bet paruošia net ir lakūnus!) remia savo ir viso laisvojo pasaulio mirtinus priešus-komunistus. Reikia būti jau perdug naiviam, kad galėtume patikėti jog karo atveju toks Tito, Lenkijos Gomulka ar kuris nors kitas komunistinis kraštas, dabar gaunąs Amerikos paramą, tik dėl to stotų su ginklu rankoje laisvojo pasaulio pusėje.

Būsimojo karo atveju bus sprendžiamas komunistinės vergijos ar laisvojo pasaulio likimas. Todėl nereikia abejoti, kad Maskva tokiu atveju pasistengs panaudoti visas priemones, kad jos satelitai ir draugai

nenubirėtų. Taigi, remiant bet kokį komunistinį kraštą ekonomiškai ar kariškai, tuo pačiu stiprinamas visas komunistinis blokas. Maskva taitai labai gerai žino, už tai ir tyli. Ji nieko savyje propagandoje nepasiskoko prieš Amerikos paramą komunistiniems kraštams, nors šiaip puola viską, kas amerikoniška...

Iš kitos pusės, komunizmas juk yra aukščiausio laipsnio diktatūra ir apie bet kokias demokratines teises ar laisves ten negali būti nei kalbos. Todėl remti komunizmą, lygu remti diktatūrą -komunistinę tironiją, kas irgi yra prieš demokratinis principus ir Amerikos tradicijas.

Antrame Pasauliniame kare tik didelėmis pastangomis ir aukšta kaina buvo sunaikinta Vokietija ir jos imperializmas, vadovaujamas nacionalsocializmo, Italijos fašizmo ir Japonijos imperialistų. Deja, tuo pačiu laiku, Sąjungininkų neapdairumo ir negudrios politikos dėka, buvo išugdyta iki pavojingo laipsnio sau patiems raudonoji Maskvos imperija.

Maskvos tikslai ir grėsmė šiandien jau visiems pakankamai aiškūs. Todėl neatrodytų, kad būtų išmintinga stiprinti komunistinį bloką, remiant jį ekonomiškai ir kariškai ir tuo tiesioginei prisidėti prie laisvojo pasaulio laidojimo pagreitimo, kurį atvirai ruošia Maskvos imperializmas.

Nors dabartinė anglosaksų politika daugeliu atveju rodo, kad jie tais komunistų užsimojimais netiki. Tiesa, negalima tikėti komunistams, kai jie skelbia iš piršto išlaužtus pasigirimus apie jų sukurtą rojų ir visose srityse pasiektus fantastiškus laimėjimus (nes tai yra įprastas komunistų melas), tačiau kai jie viešai paskelbia savo tikslus, - apie viso laisvojo pasaulio užvaldymą ir jo palaidojimą, tai čia jau yra kitas reikalas. Šį reikalą neigti ar ignoruoti, jau būtų nusikaltimas. Mat komunistai kaip tik ir teisingai visus savo santvarkos nepasisekimus ir nedateklus ir ramina savo pavergtuosius, kad tikras rojus žemėje prasidės tada ir tik tada, kai visas pasaulis bus jų užvaldytas. Vadinasi, bet koks skurdas, vargas ir kančia ne tik turi prasmę, versta pakelti ir apsimoka aukotis būsimo rojaus visame žemės rutulyje kūrime. Todėl komunistai siekia ir sieks viso pasaulio užvaldymo, nes tai ir yra jų pagrindinis tikslas. Pasiekę šio tikslo, komunizmas pats savaimė žlugtų, nes nebektų pama to ant kurio jis laikosi ir auga. Praktika aiškiai rodo, kad šio tikslo jie siekia atkakliai ir visomis priemonėmis, neišjungdami nei jėgos panaudojimo.

Pavyzdžiui, komunistinė Rusija savo imperiją išplėtė tik apgaule ir jė-

LUDVIKO

MAISTO KRAUTUVĖ

828 West 31 St:

ŠVIEŽIAUSIAS MAISTAS - PIENAS, MĖSA IR VISA KITA, KAS REIKALIN GA ŠEIMININKAI MANDAGUS PATARNAVIMAS LIETUVIŠKOJE PREKYBOJE.

Tel-326-1140

KRAUTUVĖ ATIDARYTA NUO 7 iki 7 ir Sekmadieniais nuo 9 iki 2.

STABDŽIŲ TAISYMAS BRAKES RELINED

Nuo '50 iki '58 metų mašinoms kainuoja:
CHEV. FORD, PLYM. \$14.95
DODGE, PONTIAC, OLDS, STUP, RAMBLER, BUICK \$15.95
MERCURY, THUNDERB., HUDSON \$16.95
CHRYSL., De SOTO, PACKARD \$18.95
LINCOLN, ROADMASTER, CADILLAC \$19.95

Žemos kainos ir čia neišvardintoms mašinoms. Pirmas hidraulines stabdžių sistemos taisymas (cilindriai, vamzdžiai, oro šalinimas ir kt.). Taip pat tepimas, alyvos keitimas, smulkūs mechaniški pataisymai, lyginimas ir dažymas.

Nauja dirbtuvė su moderniaisiais įrengimais. Naudojantis mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąžiningu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS

2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois
GRovehill 6-7777

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

KREMLIAUS-VATIKANO AŠIS?

Kovo 10 dieną "Tiesa" pirmą kartą puslapyje išspausdino dvi informacijas, kurios galėtų sukelti nusistebėjimą: Chruščiovas sveikina popiežių Joną XXIII, gavusį Balcano fondo premiją už pastangas "siekiant kilnaus tikslo-išsaugoti taiką", ir linkėjimai jam geros sveikatos. Čia pat pranešama, kad popiežius padėjo Chruščiovui ir palinkėjo "laimės ir gerovės tarybinei liaudžiai". Greta spausdinamas pranešimas apie Ateistų Tarybos podėšį Vilniuje, kur aptarta ateistinės literatūros leidimo klausimas ir patvirtintas šiems metams darbo planas.

Adžubėjus vizitas pas popiežių ir minėtasis pasikeitimas telegramomis Vakaruose sukėlė daug spėliočių. Kai kas galvoja, kad pavasarį, atvykęs su oficialiu vizitu į Italiją, Chruščiovas apsilankys Vatikane ir kalbės su popiežium dėl konkordato tarp Sov. Sąjungos ir Vatikano pasirašymo. Manoma, kad ryšium su tais vizitais Katalikų Bažnyčios padėtis Rytų Europos kraštuose turės pagerėti ir kai kurie dvasiškiečiai bus išleisti iš kalėjimų. Aišku, kad už bet kokias nuolaidas Rytų Europoje Chruščiovas norės gauti ką nors mainais. Bet ką jis norės gauti? Ir apskritai ko siekia Kremlius, pradėjęs flirtą su ligšiol neapkenčiamu Vatikanu?

Atsakymo reikia ieškoti Sovietų spaudoje, kuri kaip paprastai yra labai šykšti atvira pasisakymais. Tačiau visiems aišku, kad nei Chruščiovas, nei juo labiau Adžubėjus nebūtų parodę jokio mandagumo žesto popiežiui, jei naujosios politikos kursas nebūtų iš anksto Kremliaus patvirtintas.

Maskvoje leidžiamas žurnalas

"Meždunarodnaja Žizn" š. m. kovo mėn. riebiu šriftu išspausdino straipsnį "Kaip tvarkosi Vatikanas", kurio tonas ir turinys daug pasako apie Kremliaus sumanymus, apie jo naują samokslą prieš laisvąjį pasaulį, pasinaudojant draugiškais santykiais su Vatikanu. Straipsnyje nėra nei vieno pikto žodžio Katalikų dvasiškiečiams ar Vatikanui, kas paprastai iki šiol būdavo kiekviename komunistų leidinyje. Priešingai, savo skaitytojams žurnalas pasakoja labai simpatiška, kad Vatikanas yra mažiausia pasaulio valstybė, užimanti tik 44 ha. plotą ir turi tik apie tūkstantį gyventojų. "Bet jo vieta pasaulinėje politikoje sprendžiama, aišku, ne pagal tuos duomenis, o pagal tai, kad jis yra Katalikų Bažnyčios tarptautinis centras". Vatikano duomenimis, šiuo metu pasaulyje yra 540 mil. katalikų, iš jų 248 mil. gyvena Europoje, 35 mil. Azijoje, 26 mil. Afrikoje ir 3 mil. Okianijoje bei 228 mil. pietų ir šiaurės Amerikoje. (Kokia tai dirva komunistui plėstis, jeigu bus užmegzti santykiai tarp Vatikano ir Kremliaus! - galvoja Chruščiovas).

Aprašęs popiežiaus rinkimo procedūrą ir Vatikano valdžios aparatą, žurnalas nurodo, kad Vatikanas šiuo metu turi diplomatinis atstovus (nunciatus) daugelyje Vakarų Europos valstybių, Amerikoje, Azijoje ir Afrikoje. (Tad kodėl nepasikeitęs tokiais atstovais tarp Vatikano ir Maskvos? - galvoja Kremlius).

Pagal žinomą apskaičiavimą, Kremlius šiuo metu laisvame pasaulyje turi 2 mil. savo agentų. Kodėl to skaičiaus nepadidinti? "Mežd. Žizn" sako, kad Vatikanas vadovauja gausiai katalikų dvasiškiečių armijai. 1960 metų duomenimis, pasaulyje buvo 392.013

kunigų, 151 tūkstantis vyrų vienuolių ir 978 tūkst. moterų vienuolių. Vatikano įtakoje įvairiuose kraštuose yra katalikų politinės partijos ir visuomeninės organizacijos. Stambiausios katalikų politinės partijos yra Vakarų Europoje. Jų tarpe Vak. Vokietijoje yra krikščionių demokratų sąjunga su 380 tūkst. narių. Krikšč. dem. partija Italijoje turi pusantro milijono narių, liaudies respublikinis sąjūdis Prancūzijoje - 50 tūkst., krikšč. soc. partija Belgijoje 320 t. ir tt. Šių metų pradžioje Vakarų Europos šešiose valstybėse katalikų partijos buvo valdžioje.

Pietų Amerikoje, kur komunistai deda didžiausias pastangas įsivesti savo santvarką, 18-oje valstybių iš 20 krikščionys demokratai turi savo partijas. Afrikoje, kur komunistai taip pat turi nemažai vilčių, Katalikų Bažnyčios įtakoje esančios krikšč. soc. dem. partija Rodezijoje ir Nijasalando federacijoje, demokratų partija Ugandoje, tautinė partija Basuto lande.

Katalikų politinės partijos bei grupės įeina į tarptautinius sąjūdžius: krikščionių demokratų tarptautinę sąjungą, Amerikos krikščionių demokratų sąjungą ar Vid. Europos krikščionių dem. sąjungą. Vatikanas turi savo spaudą, įskaitant dienraštį "Osservatore Romano".

Kremliai labai opi vieta-užsienio radio transliacijos. O Vatikano radijas, kaip sako rusų žurnalas, yra priškaitomas prie pačių galingiausių siųstuvų Vak. Europoje ir jis transliuoja 50-čia kalbų (Tarp kitko, ir lietuvių kalba). Be to, Katalikų Bažnyčiai priklauso didelis spaudos ir knygų leidyklų tinklas visuose pasaulio kraštuose. Katalikų Bažnyčios vir-

šūnė, vadovaudama visam tam, rodo savo ideologijos ir politikos kryptį. Kremlius apskaičiavo, kad sunormavus santykius su Vatikanu, katalikiečiai sluogsniai laisvame pasaulyje bus ne tik neutralizuoti, bet kai kuriais atvejais galės net pasitarnauti Sovietų imperializmui bei komunistų Neabejotina, kad Kremlius taip pat turi galvoje Rytų Europos katalikų neigiamą nusistatymą. Ligšiolinės komunistų pastangos juos sutramdyti bei įkinkyti į "komunizmo staty-

ba" nedavė reikiamų rezultatų. Pagaliau nepaslaptis, kad tikintieji daug vilčių deda į laisvės bei nepriklausomybės sąjūdžius, kurie kelia nemažą rūpesčio rusams.

Tad kaip gi eliminuoti tą pasyvią rezistenciją? - Tur būt, pats Liuciperis bus pakuždėjęs Chruščiovui į ausį, kad reikia įtraukti Vatikaną į pagalbą bedieviškiems planams vykdyti. Sutvarkius santykius su Vatikanu, ne tik palengvės komunistų infiltracija Vakaruose, bet ir Rytų Europos tautoms bus suduotas moralinis smūgis. Tikintieji iš to nieko nelaimės, nes, kaip matyti iš Ateistų Tarybos posėdžių Vilniuje, komunistai savo akcijas prieš religiją nesustabdo.

J. VILČINSKAS (Darbininkų Balsas Nr. 2(51)).

TURNSTYLE FAMILY CENTER

DIVISION OF JEWEL TEA CO., INC.

Opening in Skokie offers retailing opportunities. Immediate positions now available for

MEN and WOMEN

FULL OR PART TIME

Experience Not Necessary - In Following Areas

- * COSMETICIANS - HEALTH AND BEAUTY AIDS
- * MENS - WOMENS - CHILDRENS - READY-TO-WEAR
- * CAMERA AND SPORTING GOODS
- * HARDWARE AND AUTOMOTIVE
- * CHECKERS
- * YARD AND PIECE GOODS

APPLY AT

9449 SKOKIE BOULEVARD - SKOKIE

PHONE 679-2218

HOURS MONDAY THRU FRIDAY, 9-4

Junkimės į gražiausią veiklą žemėje!

Amerikos Lietuvių Vaiko Ugdyimo Draugija, Inc. ALVUDas savo kultūriškai veikla lietuvių visuomenei prisitato vienu iš judriausių vienetų.

Kultūringi, pedagogiškai tikri, me dicinaiškai teisingi ir nemeluoti lietuviški, be degtinės ir be cigaretės ALVUDO parengimai yra visų kultūringų lietuvių labai vertinami, lankomi ir palaikomi. Lietuvių vaikams tai yra puikiausia proga į pilnutinis žmones subręsti, o suaugusiems - galimai pilniau nuo netvarkingų ipročių atsipalaiduoti.

Visi junkimės į ALVUDO kultūrinę gąją veiklą!

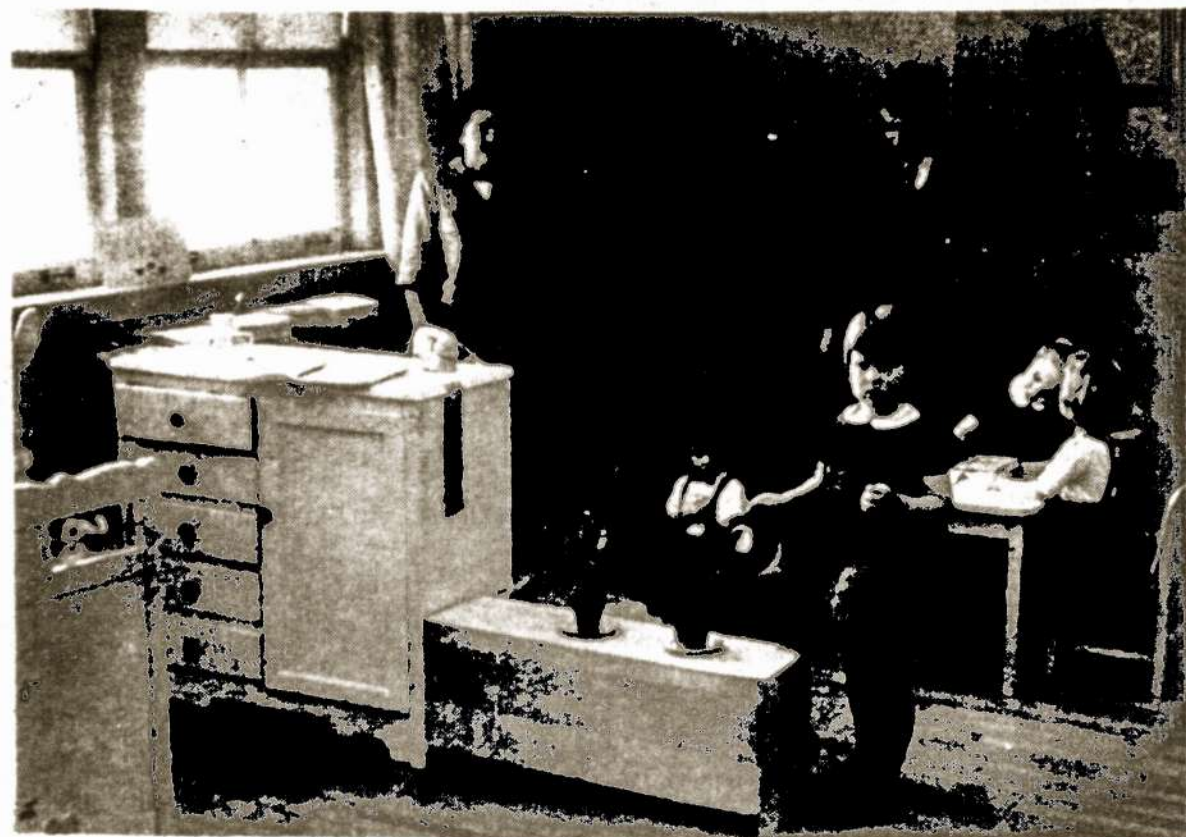
Artimiausį ALVUDO kultūriniai parengimai:

1) Visų lietuvių-suaugusių ir vaikų išvyka miškan - Forest Preserve, Nr. 4, prie Keene Ave, tuoj už Tautinių Kapinių, įvyks gegužės 19d. Nuo pat ryto laukia kiekvieno lietuviška nuotaika; cepelinai miške, lietuviška gira, pedagoginė literatūra, vaikų programa, laimės pievelė ir kitkas. 2) ALVUDO KULTŪRINIS PENKTADIENIS - birželio 7d. 7v. v Marijos ir Juozo Bosų rožių sode, 6751 So. Claremont Ave. Bus vaikų ligų specialistės Dr. A. RUGIENĖS paskaita, kultūriniai filmai, lietuviška užkanda rožių grožiu besidžiaugiant. VISI KVIEČIAMI, visiems įėjimas laisvas. 3) Visų lietuvių vaikų SPORTO, DAINŲ, ŽAIDIMŲ, DEK LAMACIŲ ŠVENTĖ - ANTRASIS VAIKŲ FESTIVALIS - birželio 16d. nuo pat ryto Marquette Parke, tarp 68 ir 71 gatvių, prieš šv. Kryžiaus ligoninę. Kiečiami visi. 4) Kultūriniai ALVUDO ŠEŠTADIENIAI Marq-

uette Parke-jau antri metai-pradedami po atviro dangumi birželio 22 7 val. vak. Joninių laužas, pritaikyta vaikams pačių vaikų išpildoma programa. Kultūriniai filmai, iliustruoti aktorių pasakojimai, inscenizacija, lietuviška gira su užkanda. Pedagoginė literatūra. VEIKS VISĄ VASARĄ Bus pagerbti Darius ir Girėnas ir kt. didžios reikšmės lietuviams bei įvykiai. 5) ALVUDAS atidaro Vasaros Vaikų Aikštes Chicago parkuose ir Ciceroj nuo birželio 1 d. Visi lietuvių vaikai laukiami. Sekime spaudos pranešimus. 6) ALVUDO RUDENINIO SEZONO KULTŪRINIAI PENKTADIENIAI - kas mėnesį, pradedami spalio 4d. Gage Parko pasta to 18 salėje, 7 val. vak. Paskaitos, knygynas, filmai. 7) ALVUDO

Penkerių Metų Veiklos Sukaktis - Lietuvių Visapusiško Stiprėjimo Šventė - lapkričio 17d. Gage Parko pastato salėse. 8) Alvudo įkurto VAIKŲ TEATRO mėnesinė programa, kas pirmas mėnesio pirmadienis, 7v. v. per Sophie Barcus radijo šeimos valandą iš WOPA radio stoties. 9) RADIO PASKAITOS-visapusiško sveikėjimo reikalui, per Sophie Barcus radio Šeimos Valandą, kas antras ketvirtadienis be pertraukos nuo sausio 8d 1958 m. 10 val. ryto paskaitos. Skaityta jau 114 paskaitų. Sekančioji bus skaitoma gegužės 16d. Tai vienintelės dabar tokio pobūdžio lietuviams radio paskaitos. VISŲ PRAŠOMA šią ALVUDO veiklą visakeriškai paremti ir palaikyti ir tuo ją plėsti: reikia kuo greičiau pasistatyti Pirmuosius pavyzdinius LIETUVIŲ VAIKAMS NAMUS Chicagoje.

ALVUDas

Iš ALVUDO veiklos: pavyzdinis vaiko kambarys.

Nuotraukoje Dr. Petras Razu tis ir Z. Juškevi čienė ir vaikai.

TINKAMI RŪBAI DUODA GERĄ SAVIJAUTĄ

D Ė M E S I O !
Pas mus Jūs rasite vyrių pasauli! - Mes galime Jus aprengti nuo galvos iki kojų. Puikiausias pasirinkimas geriausių geriausių gaminių BOTANY"500"kosciūmai ir paltai, Manhattan marškiniai, LEE ir DISNEY skrybelės. Krautuvė atidaryta kasdien ir sekmdieniais nuo 10 iki 4 v.

H. SEIGAN
VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,
4630-32 S. Ashland Av., Chicago 8, Ill. Telef: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam laikui mokėjimui be nuosimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Gardžiausia duona - buktutė - sausainiai - tortai

BRUNO KEPYKLOJE KEPA LIETUVISKĄ DUONĄ

BRUNO KEPYKLA

Kas Valgo Bruno Duoną Visad Ydi Kaip Agūnas!

Sav. BRUNO MACIANSKIS
3339 So. Lituanica Ave
Tel- CL 4-6376

PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA- 2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332
Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS 5th \$4.98	COCTAILS MANHATTAN OR
GERMAN BRANDY 5th \$3.98	MARTINI kvorta \$2.98
CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98	LIEBFRAUMILCH vokiškas vynas 5th \$0.89
VODKA pilna kvorta \$3.59	NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
KRON BRANNVIN	RICCADONNA ITAL. VERMOUTH 99 onz. \$1.15
AQUAVIT (švediška) 5th \$3.98	BORDEAUX pranc. vynas 5th \$0.98

Laisvoji dieta

911 West 32 St.
CHICAGO 8, ILL

Telef: FR 6-5416

Kas ir kur?

* Laisvoji Lietuva nuoširdžiai dėkoja aukojusiems:

- 1) P. A. Sagatui..... \$ 10
- 2) Sereikai..... \$ 2
- 3) J. Miceikai..... \$ 5
- 4) Paliulioniui..... \$ 1

* Mūsų mielą Bičiulį ir LAS Vyr. Valdybos narį Br. Macianskį ištiko nelaimė: jo sūnelis Algis jau kuris laikas gulį ligoninėje, kuriam dar teks ilgokai pagulėti ir šiomis dienomis susirgo ponja Macianskienė. Ji gydos namuose. Mūsų širdingiausi linkėjimai susirgusiems pasveikti, o Bičiuliui Macianskiui išverti šią nelaimę.

* TRIJŲ LAS skyrių rengiama GEGUŽINĖ Bučo darže įvyks birželio 2d. ir prasidės 1 v.p.p. Gros geras orkestras, veiks užkandžių ir kiti barai. Visi Čikagos ir Cicero bei artimųjų apylinkių lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti ir tuo būdu paremti Lietuvių Bendruomenės rengiamą Tautinių Šokių Šventę, nes visas pelnas yra skiriamas tos šventės išlaidų padengimo palengvinimui.

NEPAMIRŠKIME - Gegužės 2-oji jau ne už kalnų!

Kan. Kazimieras Steponis, šv. Juozapo ligoninės keplionas Burbanke, Calif., padavęs Los Angeles LB bibliotekai virš 150 lietuviškų knygų ir pilnas kompleksus veitingų žurnalų, kuriuos jis kruopščiai perėil metų rinko. Dešinėje - tos bibliotekos vedėjas teisininkas Jonas Puikūnas. E. M.

Lietuviškai knygai 415 metų

IR NUO JOS AUTORIAUS MARTYNO MAŽVYDO MIRTIES SUKAKO 400 METŲ

Pirmojo lietuviško spausdinto eilėraščio, pirmojo lietuviško elementoriaus, pirmojo lietuviško "Katekizmo" ir pirmojo lietuviško giesmyno autorius MARTYNAS MAŽVYDAS mirė prieš 400 metų (1563. V. 21). Su šiuo Mažosios Lietuvos autorium prasideda ne tik rašytinė lietuvių literatūra, bet ir lietuvių tautos švėtimo istorija.

Garbingos atminties Martynui Mažvydui pagerbti, Pedagoginis Lituanistikos Institutas surengė viešą minėjimą, kuris įvyko gegužės 11 d. Jaunimo Centro rūmuose.

Minėjimas praėjo labai kultūringoj nuotaikoj, giliu susikaupimu ir įsijautimu į šio didžiojo vyro darbus lietuviškai kultūrai.

Programą atliko Instituto studentai (pasigerėtina jų lietuviška taršana. Garbė Institutui pedagogams!), duodami gražiai parengtus du referatus apie M. Mažvydą, kuriuos skaitė T. Pautienūtė ir M. Drunga. Įspūdingas buvo ir prologas, atliktas su muzikos palydu, skaitytas R. Stakausko.

Žodinės bei sceninės programos patarėjai studentams buvo: Domas Velička, liet. kalbos ir literatūros lektorius, akt. A. Dikinis, dail. A. Velička ir kalbos dalykų lektorius A.

Zujus, Nellie Bayoras, J. Šoliūnas, Dr. Br. Kaslas ir F. Katilius.

LIETUVIŲ FONDUI

Įnešė: A. ir J. Skudžinskai \$ 500, S ir G Jurgelevičius \$ 200, Clevelando I-oji apylinkė \$ 500. Dr. K. C. Bobelis \$ 1.000 (Tai jauno lietuvių daktaro graži auka!) ir po \$100 įnešė - J ir M. Rūbai, Z. Jankauskas, J. Jarašiūnas, Dr. J. Puzinas, P. J, ir D. Kutkai, V. Grebliūnas, J ir A. Gun tuliai.

Alvudas kovoje už vaiko lietuvių

Balandžio 28d. Čikagoje ALVUDO VAIKŲ TEATRAS suvaidino "Mikis Plikis Tinginys". Gražaus Lietuvos miško pakrastyje, paukščiams čiulbant, buvo parodyta grebėjos, uogautojos, riešutautojai, piemenukai su skardžium, laumės, geniai, gandrai pelėdos, bitės, varlės, peteliškės, rugiagėlės - viso 50 vaidintųjų vaikų!

Vaikų Teatro direktorius akt. Al. Brinka statant šį veikalą neveltui vargo: vaikai pratinosi dirbti sau pritaikytą visuomenišką ir kūrininį darbą. Jam talkininkavo - solistė ir aktorė E. Blandytė, muzikas ir kompozitorius Juozas Bertulis, baletmeisteris Simas Velbasiš su savo studija. Dainos - mok. K. Čepienė. Inscenizacija - mok. M. Šulaitienė. Plastikarenos Smieliauskienės. Dekoracijos inž. M. Šilkaičio ir inž. Slaboko. Šviesos - Vyt. Žygo ir L. Šulaičio. Garsai - inž. V. Andriūlo. Scenos technika - J. Minelgos, Rūbai - (Vaidintųjų Tėvų Komiteto): Šilkaitienės, Žygienės, Sobieskienės, Bružienės, Paškuviėnės, Janušaitienės.

Jauni ir seni vaidinimą sekė gyvai ir dėkojo plojimais. Vaidinimas bus kartojamas šį rudenį. Vaikai apdovanoti augančiomis gėlėmis, o suaugusieji - skintomis.

Mok. St. Petersonienė, pagrindinė kalboje, priminė, kad svarbiausias mūsų uždavinys yra išsiugdyti pilnintinius žmones, o ALVUDas tam ir dirba!

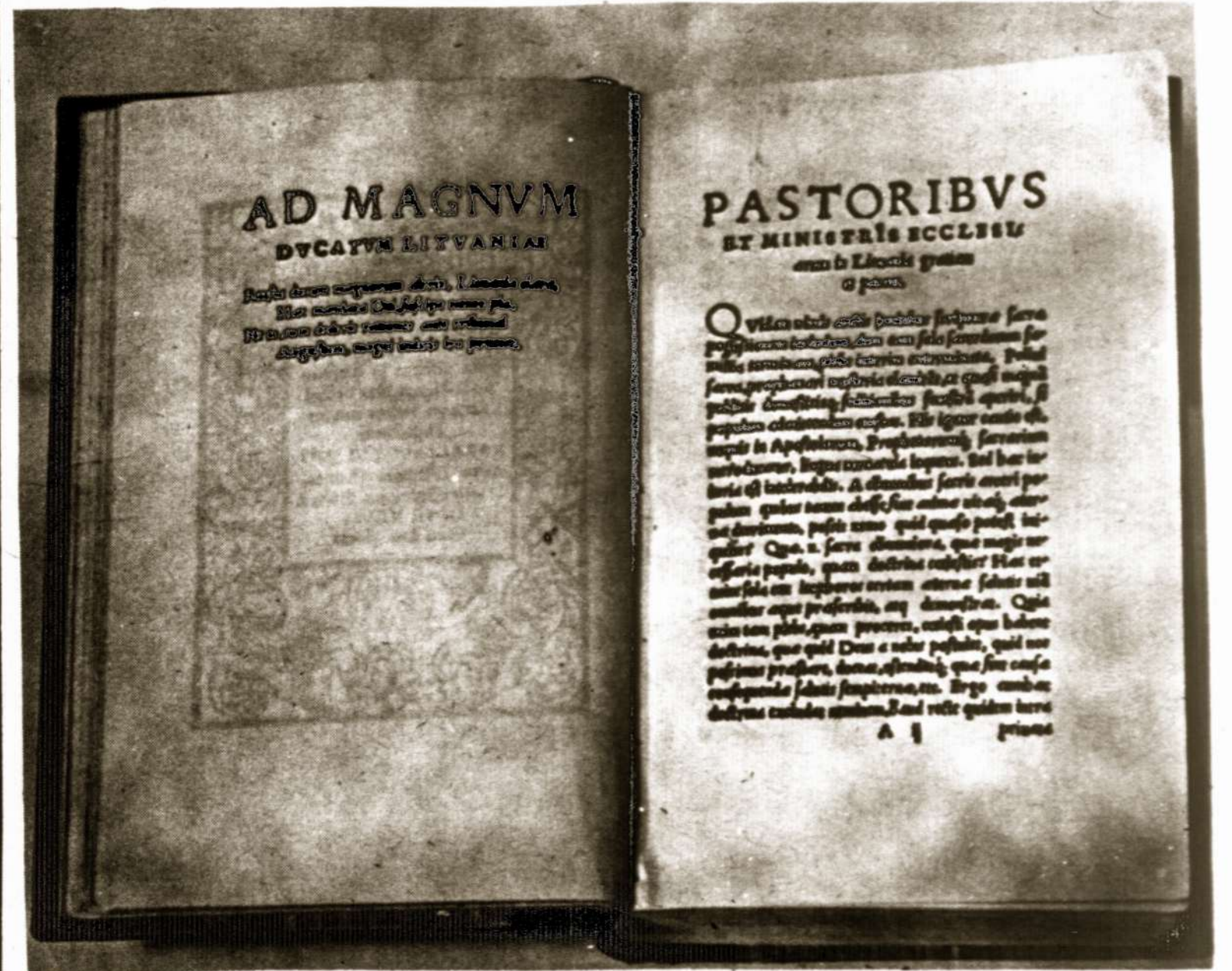
Greitose salėse buvo įrengtos net keturios parodos - Lietuvių tauto dailės paroda (Komitetas iš dail. A. Rūkštelės, M. Rabašauskienės, K. Katkevičienės, Mikšienės ir Z. Juškevičienės). 2) Vaikų darbų paroda (Komitetas iš dail. J. Pautieniaus, inž. P. Jurėno, mok. K. Taliūnevičiaus ir E. Pakalniškienės). 3) Priešmokyklinio vaiko pavyzdinis kambaris - jaunimo vadovė Z. Juškevičienė ir inž. Slabokas. 4) Vaiko ugdymo ir maitinimo (iki 2 metų) paroda - Dr. Jonas Adomavičius ir inž. Slabokas.

Laimės šulinio gėrėjosi maži ir dideli, kurį surengė gyd. O. Vaškevičiūtė.

Be alkoholio ir be cigarečių, lietuviškų valgių užkandinėje darbavosi M. ir J. Bosai, Mažiulienė, A. Kirvaitytė, Stakienė, Širvinskienė, M. Pakalniškytė, Pr. Šulas.

Dundulis. Kartu vyko ir Mažvydo raštų paroda. Šiuo minėjimu Instituto vadovybė

ir studentai labai rimtai ir gražiai rekomendavosi lietuviškai visuomenei. (V. V.)

Pirmoji lietuviška knyga, išspausdinta Karaliaučiuje prieš 415 metų (1547): kairėje - dedikacinis puslapis su lotynišku įrašu "Didžiajai Lietuvos Kunigaikštystei", dešinėje - lotyniška prakalba, kurią parašė Karaliaučiaus Universiteto rektorius Staphylus - Stapelagė. Šiame rinkinyje surinkti ir vėliau išėję Mažvydo raštai. Nuotrauka - V. Noreikos

Dr. Julius J. Bielskis, Lietuvos konsulas Los Angeles mieste, rašo Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybei - "... Dirbate gražų ir vertingą darbą. Sveikinu ir tariau nuoširdų ačiū už tokią energingą veiklą Lietuvos naudai..."

RR Komitetas šiomis dienomis išsiuntinėjo narius bei remėjams naują biuletinį vardu NEWS BULLETIN. Lietuviai, kurie norėtų tą biuletinį reguliariai gauti, prašomi kreiptis į inž. Romą Bureiką, Komiteto narių verbavimo komisijos pirmininką - 4109 Tracy Street, Los Angeles 27, Calif.

Kongresmanas Glenard P. Lipscomb (R-Calif), rezoliucijų Lietuvos laisvinimo reikalais pradininkas Atstovų Rūmuose, yra tapęs ekspertu Kongrese Lietuvos reikalais. Jau visa eilė kongresmanų, prieš įnešdami savas rezoliucijas, yra pasitarę su juo.

VARPO CHORO KONCERTAS Žinomasis Kanados - Toronto VARPO choras atvyksta koncertui į Čikagą. Koncertas įvyks gegužės 19d. (sekmadienį) 3 v.p.p. Marijos Aukšt. Mokyklos salėje. Bilietai jau gaunami Marginiuose, Dainoje, Memėnų kraut. Cicero ir koncerto dieną - kasoje.

Koncertą rengia JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondas. Kviečiame nepraleisti progos ir pasiklausyti gero koncerto!

* Vytauto Didžiojo Šaulių Kuopos Meno kuopelė, gegužės 11d. Auditorijos salėje statė 4 veiksm. dramą "Meilės Auka". Vaidino - J. Patrauskas, E. Kromelytė, A. Markūzienė, K. Petrauskas, R. Jurkšaitė, P. Tomkevičius, G. Buškutė ir B. Kromelis. Režisavo - A. Brinka. Šokių vadovas K. Ulevičius, akordionistas - A. Stelmokas.

ALB New Jersey Apygarda švenčia savo veiklos 10 metų sukaktį.

NEAPSIRIKSITE, jei jau dabar nusipirksite ateinančiai Tautinių Šokių Šventei bilietus! Bilietų kainos - 2-3-4-5 ir 6 doleriai. Gaunami lietuviškuose knygynuose. Šventė įvyks liepos 7 d. Čikagoje.

ALVUDO rengiama išvykų tėvams ir vaikams į abundantią gamtą įvyks 19d. (sekmadienį) netoli Tautinių Kapinių - Keene Ave ir 87 st. kampiniame parko darže - Grove Nr. 4 (Buffalo Woods). Kviečiami visi atsilankyti! Vaikams žaidynės! Visi bus pavaišinti cepelinais, gira ir jaukiai praleis laiką gamtoje!

Dr. A. Milaknis Lietuvos Paviliono įrengimui Tarptautinėje parodoje paaukojo \$ 50.

Dr. R. Sidrys paaukojo \$50 Tautinių Šokių Šventės reikalams, šokėjų kelionių išlaidoms padengti.

LEONAS KANČAUSKAS, labai produktyvus lietuviškos spaudos bendradarbis, gyvenęs Los Angeles, Calif. neseniai nusipirko 8 mm. filmo kamerą ir dabar svarbesnius lietuviško gyvenimo įvykius ne tik fotografuos, bet ir filmuos.

Lietuvių Bendruomenė auga! Balandžio pradžioje Scrantono-Pittstono Wilkes-Bare apylinkių lietuviai susirinkę į bendrą susirinkimą, įsteigė LB apylinkė ir išrinko šios sudėties Apylinkės valdybą: pirmininku Dr. A. Kučas, "Garso" redaktorius Matas

Vyr. Skaut. E. Vilkas besilankydamas Los Angeles turėjo progos dalyvauti skautų šv. Jurgio iškiloje ir pasigrožėti Kalifornijos kalnų gamta, kur vyko iškila.

Nuotraukoje - Vyr. skt. Šeškas, skt. V. Sviderskis, Vyr. skt. E. Vilkas ir vyr. skt. J. Jakubauskas. Nuotrauka - L. Kančauskas